

VÁROSLIGETI BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAMJA

VÁROSLIGETI
BÖLCSŐDE

Szombathelyi EBI

Készítette: Nagy Petra

Készült: 2023.01.30.

Érvényes: 2025.01.30.

TARTALOMJEGYZÉK

Városligeti bölcsőde adatai	4
Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület bemutatása	5
Jogszabályi háttér	6
Szolgáltatás célja, feladatai	7
Bölcsőde személyi feltételei	9
Bölcsőde tárgyi feltételei	10
Feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái	14
Bölcsődei nevelés alapelvei	14
1. A család rendszerszemléletű megközelítése	14
2. A koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadása	14
3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete	15
4. A kisgyermek személyiségének a tisztelete	15
5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	16
6. Biztonság és stabilitás megteremtése	16
7. Fokozatosság megvalósítása	17
8. Egyéni bánásmód érvényesítése	17
9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	18
10. Gyermeki kompetenciakészítés támogatása	18
Bölcsődei nevelés feladatai	19
A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetenciák fejlesztése	19
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	19
Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	20
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	21
Bölcsődei nevelés főbb helyzetei	21
Tanulás	21
Gondozás	22

Étkezés	25
Játék	26
Mozgás	26
Mondóka, ének	27
Vers, mese	27
Alkotó tevékenységek	28
Egyéb tevékenységek	29
Bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	29
Saját kisgyermeknevelő rendszer	29
Gyermeccsoportok szervezése	30
Napirend	30
Beszoktatás	31
Családok támogatásának módszerei	31
Családlátogatás	31
Napi kapcsolattartás	32
Egyéni beszélgetések	32
Szülőcsoportos beszélgetések	32
Szülői értekezlet	33
Családi és szervezett programok	33
Indirekt kapcsolattartási formák	34
Alapellátáson túli, családi nevelést támogató szolgáltatások	34
Só-szoba	34
Gyermejjóga	34
Pöttömtorna	35
Babamuzsika	35
Nyári testvértábor	35
Bölcsődei ellátás igénybevételének a módja	36

Bölcsődei ellátásról szóló tájékoztatás módja.....	41
Igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	42
Dokumentáció	45
Bölcsődevezetői adminisztrációs feladatok.....	45
Kisgyermeknevelők adminisztrációs feladatai	46
Szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módjai, formái	47
kapcsolatok.....	49
Bölcsődén belüli kapcsolatok	49
Bölcsődén kívüli kapcsolatok.....	49
Bölcsődénk részletes szakmai programja.....	50
Szeptember	54
Október	56
November	58
December.....	60
Január.....	62
Február.....	64
Március	66
Április	67
Május	69
Június, Július, Augusztus.....	70
Mellékletek.....	72
Hivatkozásjegyzék	86

VÁROSLIGETI BÖLCSŐDE ADATAI

Bölcsőde neve: Városligeti Bölcsőde

Bölcsőde címe: 9700, Szombathely, Esterházy Antal utca 5.

Bölcsőde nyitvatartása: H-P, 6.00-18.00

Ellátás típusa: Bölcsődei ellátás

Férőhelyszám: 48 fő

Bölcsőde csoportok száma: 4 csoport

Bölcsődevezető: Nagy Petra

Telefonszám:

E-mail cím: nagy.petra@ebi.szombathely.hu

Honlap: www.bolcsodeszombathely.hu

Instagram: [szombathelyi_ebi](#)

Facebook: [Szombathelyi Bölcsődék](#)

Intézmény neve: Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

Intézmény székhelye: 9700, Szombathely, Bem József utca 33.

Intézményvezető neve: Sebestyén Bianka

Telefonszám: 06 94/ 501-551

E-mail cím: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

Fenntartó neve: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Székhely: 9700, Szombathely, Kossuth Lajos utca 1-3.

Telefonszám: 06 94 520-100

Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály

Osztályvezető: Vinczéné Dr. Menyhárt Magdolna

E-mail cím: Vinczene.Maria@szombathely.hu

ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET BEMUTATÁSA

Szombathely az egyik legrégebbi alapítású, jelenleg a tizedik legnagyobb lélekszámmal rendelkező megyei jogú város. (15)

Magyarország Kormánya által tett intézkedések kedvezően befolyásolták a bölcsődei ellátást igénybe vevők számát. Folyamatosan emelkedik a bölcsődei ellátás iránti igény. A fiatal házaspárok adókedvezménye, a babaváró hitel és a CSOK bevezetésével megnőtt a gyermekvállalási kedv, illetve a GYED EXTRA kihasználása miatt az édesanyjak hamarabb térnek vissza a munka világába, mint korábban. Mindezek együttesen szükségessé tették, hogy Szombathelyen újabb bölcsőde létesüljön.

A Városligeti Bölcsőde Szombathely város legújabb és legmodernebb bölcsődéje 48 férőhellyel várja a hozzánk érkező családokat. Az előzetes jelentkezések alapján a város szinte minden pontjáról érkeznek hozzánk a kisgyermekek, ugyanakkor a belváros közelsége és a kórház szomszédsága miatt, több azoknak a kisgyermeknek a száma, akik a kórházi dolgozók vagy a Fő téren és belvárosban szolgáltatást nyújtok gyermekei. A környék közvetlen közelében családi házaspárok övezet található, de a főutak közelsége következtében a legtöbb családnak útba esik ez a bölcsőde munkába menet vagy jövet. Könnyen megközelíthető autóval, gyalog, biciklivel vagy tömegközlekedéssel. Kis távolságra óvoda, iskolák is találhatóak, amik szintén befolyásoló tényezői a Városligeti Bölcsőde választásának, abban az esetben, amennyiben a családban óvodás vagy iskolás gyermek is van.

A Szombathelyi EBI tagbölcsődéi fogadják 5 kistérségi településről is a gyermekeket korlátozott létszámban (Sé, Torony, Gencsapáti, Ják, Nári). A Városligeti Bölcsődébe kistérségi gyermek az idei nevelési évre nem jelentkezett.

A jelentkezési adatokat áttekintve, előzetes információink szerint átlagos anyagi körülmények közül érkeznek hozzánk a családok, hátrányos vagy halmozottan hátrányos gyermek érkezéséről egyelőre nincs tudomásunk.

A szülők a bölcsődei felvételi kérelemkor szinte minannyian a munkavégzést jelölték a bölcsődei ellátás iránti igény okaként.

A szülők számára hívogató a bölcsőde modernsége, kis csoportlétszáma (12 fő) valamint az is befolyásoló tényező választáskor, hogy a tavaszi időszakra a város többi bölcsődéje már telt létszámmal üzemel.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII.29) Korm.rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet módosításáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 2003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

- 12/2022. (VII. 7.) önkormányzati rendeletének indokolása a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról szóló 11/1993. (IV. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról

SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI

A Városligeti Bölcsőde szakmai programja a Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alapprogramjának megfelelően, a helyi sajátosságokat figyelembe véve készült.

A bölcsőde szakmai programja szem előtt tartja a „Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény”, a „Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feletételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, a „Szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013 (X. 24.) Kormányrendeletet”.

„A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.” (2)

A bölcsődei ellátás keretében a 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Ha a gyermek egy adott nevelési év közben tölti harmadik életévét, úgy az adott nevelési év végéig maradhat a bölcsődei ellátásban.

„Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.” (4)

A Városligeti Bölcsőde szolgáltatásának céljai:

- A családban nevelkedő kisgyermekek szakszerű nevelése, a gyermek teljes személyiségének elfogadásával, támogatásával.

A legkorszerűbb kisgyermekkorai kutatások és gyakorlati tapasztalataink felhasználásával, a szülőkkel szorosan együttműködve, olyan kisgyermekek nevelése, akik bátran fejezik ki önmagukat, olyan készségekkel és képességekkel rendelkeznek a bölcsődei élet végére, amelyekkel elboldogulnak a közösségben, társadalomban.

- Fokozottan figyelünk az egyéni bánásmód megvalósítására, hiszen mindannyian mások vagyunk. Szemléletünkben visszatükröződnek Vekerdy Tamás szavai: „Megismerlek és elfogadlak. Olyannak, amilyen vagy. A te teljes világodat.” (13)
- Eltérő fejlődés felismerése, jelzése, habilitációjának és rehabilitációjának segítése.
- Sokrétű, életkornak megfelelő tapasztalatszerzési lehetőség nyújtása.
- Rugalmas, jól szervezett napirend kialakítása, amely lehetővé teszi a magas szintű szakmai munka megvalósulását.
- A gyermekeket és szülőket bevezetni a művészet világába (klasszikus zene jótékony hatásai, kortárs gyerekirodalmi alkotások alkalmazása, sokrétű alkotótevékenységi technikák, gyermekszínház..stb).
- Testi egészség megőrzése Pöttöm Torna és Gyermekjoga szolgáltatással.

Kiemelt feladatunknak tekintjük:

- A szülőkkel való bizalmi, partnerkapcsolat kialakítását, amely nélkül nevelési céljainkat nem tudnánk megvalósítani.
- A gyermekek mellett a szülőkre, családokra is fokozottan figyelünk. Célunk, hogy a szülők a lehető legnagyobb támogatást kapják bölcsődénktől, annak érdekében, hogy maguk is kiegyensúlyozottak legyenek emberként, szülőként, munkavállalóként. Hisszük, ha a szülő jól van, akkor a gyermek is jól érzi magát otthon és a bölcsődében egyaránt.

A szakmai programunk összeállításánál kiemelt hangsúlyt fektetünk a testi-lelki jóllét fenntartására, mind a szülők, mind a gyermekek esetében. Programjainkat ez a szemlélet formálja és határozza meg, melynek megvalósításához segítségül hívjuk a komplex művészeti nevelés eszközeit is.

BÖLCSŐDE SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Bölcsődénkben gyermekcsoportonként két kisgyermeknevelő dolgozik. Szakmai munkájukat két bölcsődei dajka segíti. Tálalókonyhánkon egy konyhalány végzi az ételek adagolását és előkészítését. Udvari környezetünk esztétikájáról egy fő udvari munkás gondoskodik. A szakmai munkát egy bölcsődevezető irányítja, aki szorosan részt vesz a gyermekcsoportok életében, szükség esetén segíti a csoportok munkáját, kisgyermeknevelők hiányzása esetén megvalósítja a helyettesítést.

Heti egy alkalommal Szombathelyi EBI konduktora vezeti a Pöttömtna szolgáltatásunkat. SNI –s vagy fejlődésében segítségre szoruló, korai fejlesztésben részesülő gyermek esetében a gyógypedagógussal részt vesznek a fejlesztésben, szülővel és kisgyermeknevelőkkel előre egyeztetett időpontban.

Betöltött munkakör	Létszám (fő)
Bölcsődevezető	1
Kisgyermeknevelő	8
Bölcsődei dajka	2
Konyhalány	1
Udvari munkás	1
Összesen	13 fő

1. táblázat Dolgozói létszámok

Szakdolgozók iskolai végzettség szerint

Iskolai végzettség	Létszám (fő)
Főiskola	
Felsőfokú szakképesítés	
Szakiskola	

2. táblázat Szakdolgozók iskolai végzettség

BÖLCSŐDE TÁRGYI FELTÉTELEI

A Városligeti Bölcsőde helyiségeinek listája:

- Szélfogó-babkocsi tároló
- Akadálymentes WC
- Baba-mama szoba
- Mozgásfejlesztő szoba
- Só-szóba
- 4 db csoportszoba
- 4db gyermeköltöző
- 4 db gyermekfürdő
- 2 db takarítószer tároló a csoportoknak
- 4 db tároló az ágyaknak
- 2 db udvari WC a gyermekeknek
- 4 db fedett terasz
- Vezetői iroda
- Teakonyha
- Gyermeknevelői szoba
- Áruátvevő
- Melegítő konyha
- Tálaló konyha
- Mosogató
- Moslértároló
- Tápszerkonyha
- Női öltöző

- Női WC
- Női zuhanyzó és mosdó
- Elektromos kapcsoló helyiség
- Irrattár
- Selejt és fogyóeszköz raktár
- Takarítószer tároló
- Mosókonyha
- Férfi WC
- Férfiöltöző
- Férfi zuhanyzó
- Kazánház

A város legújabb építésű bölcsődéjeként a lemodernebb környezetben várjuk a hozzánk érkező családokat. A bölcsőde tervezése, építése és kialakítása során az esztétikai tényezők mellett a gyermekcsoportok kényelme és a praktikum volt a legfőbb szempont.

A bölcsőde épülete könnyen megközelíthető. A szülők parkolásának kényelmét az épület mellett kialakított szülői parkolók segítik. A dolgozók külön, az épületen kerítésén belül helyezhetik el gépjárműveiket. Az akadálymentes parkoló is itt kapott helyet.

A főbejáraton belépve, jobb oldalon található egy akadálymentesített WC, amely egyben szülői WC-ként is funkcionál. Közvetlenül mellette egy baba-mama szoba került kialakításra, ahol a hozzánk érkező édesanyák nyugodt körülmények között tudják megszoptatni gyermekeiket, beszoktatás vagy családi programok alkalmával lehetőségük nyílik elvonulni a kisebb testvérrel, szükség esetén a pelenkaváltás is intim interakciós helyzetben valósulhat meg szülő és gyermek között. Egyből ezután következik a bölcsődevezetői iroda. A reggeli és délutáni érkezésekkor a családok mind elhaladnak a bölcsődevezető nyitott ajtaja előtt, így lehetőség nyílik a közvetlen kapcsolattartásra, a bizalmi kapcsolat kialakítására.

Két nevelési egységben, négy gyermekcsoporttal várjuk a családokat. Ahol a zöld és sárga, valamint a kék és piros csoportok alkotnak egy-egy nevelési egységet. A városban egyedülálló módon minden bölcsődei csoportunk saját gyermeköltözővel, saját fürdőszobával és saját

terasszal rendelkezik. A csoportszobák tágasak és világosak, temperálásuk szintén egyedülálló módon, padlófűtéssel történik. A csoportszobák felszerelése, a játékeszközök mind megfelelnek a szakmai előírásoknak, a gyermekek életkorának és létszámának.

A fedett teraszok biztosítják, hogy esős időben, nagy sárban is tudjuk a gyermekek levegőztetését biztosítani.

A teraszokról a csoportok színeivel megegyező, ütés csillapító, gumiborítású utakon közvetlenül a tágas és a gyermekek minden igényét kiszolgáló játszóudvarra jutunk. A telepített játékeszközök nevelési egységenként két téma köré csoportosulnak, amelyek a víz és állatok.

Ennek megfelelően a piros és kék csoportok udvarrészén egy hajó alakú, kormánykerékkel, árboccal rendelkező játékeszköz valamint egy korall és tenger témájú, interaktív elemekkel borított játszóvár csúszdával és kötél átjáróval került telepítésre.

A sárga és zöld csoportok játszóudvarának központi témája az állatok. Ennek a tematikának megfelelően ezen az udvarrészén egy elefánt elemes játszóvár, bújócsöves összekötővel, csúszdával és interaktív elemekkel, illetve egy ugyancsak interaktív, pillangó alakú játszóeszköz került beépítésre.

A két udvarrész közepén pedig egy hajó témájú pódiumos játékeszköz csúszdával került elhelyezésre.

Mindkét egység udvarrészén megtalálható továbbá egy-egy homokozó, kerti játszóház, rugós hinták, illetve bújócsövek. A két egység között húzódó, térkőborítású burkolat remek lehetőséget teremt a nagymozgásos járművekkel való közlekedésre.

A kinti játékeszközök tárolását egységenként egy kültéri játékeszköz tároló biztosítja.

A város bölcsődéi közül a Városligeti Bölcsődében került először kialakításra mindkét egység gyermekei számára egy-egy udvari WC mosdóval és felnőtt kézmosóval. Ez nagymértékben megkönnyíti a gyermekek és felnőttek munkáját, szobatiszta gyermekek esetében nem szükséges az udvarról bejönni, ha a gyermeknek WC-t használni szükséges, több idő jut a játékra.

A majdnem 41 négyzetméteres tornaszobánk mindkét nevelési egységből könnyen megközelíthető. A tornaszobában zajlanak a csoportok Pöttöm torna szolgáltatásai, valamint a szükséges fejlesztőpedagógiai munka is itt valósul meg. Mindezek mellett a csoportok a napirendjükhez igazítva szabadon használhatják a tornaszobát a gyermekek

mozgásszükségletének a kielégítésére, a Gyermejjóga szolgáltatásunk is itt valósul meg. Az itt található mozgásfejlesztő eszközök és tornaszerek a biztonságtechnikai előírásoknak megfelelnek, és a legmagasabb minőséget képviselik. A tornaszoba mindamellet, hogy a gyermekek mozgási tevékenységének a kiszolgáló helyisége, esetenként családi, illetve bölcsődei rendezvények helyszínéül is szolgál, mivel modern és praktikus kialakítása következtében a tornaszoba folyosó felőli oldala teljes szélességében elhúzható, így a tér kibővíthető, amely ugyancsak a családok kényelmét szolgálja.

A bölcsődénkbe járó valamennyi kisgyermeknek lehetősége van térítésmentesen igénybe venni Sószoza szolgáltatásunkat. A Himalája sóval feltöltött sószoba használata jótékony hatással van az őszi-téli időszakban a gyermekek immunrendszerére, elősegíti a felsőlégtúti megbetegedések kialakulásának megelőzését, rendszeres használatával csökkenthető a szénannátha tünetei is, segíti a kialakult váladék oldását és távozását, mellyel komolyabb megbetegedések is megelőzhetők.

Bölcsődénk kiszolgáló helyiségei között találjuk a modern felszereléssel rendelkező melegítő és tápszerkonyhát, tálalót, ahol a gyermekek és dolgozók ételének kitalálása, előkészítése történik. A mosogató helyiséghez közvetlenül csatlakozik a mosléktároló. Bizonyos szennyezett textíliákat a mosodában mossuk és szárítjuk. Egyedülálló módon, a szakmai munka könnyítésére a szennyesétel tároló és a mosoda az udvar felől, közvetlenül gépkocsival megközelíthető, így bepakolása higiénikusabb és praktikusabb a dolgozók számára.

A teakonyhában a bölcsőde dolgozóinak étkezési és kávézási lehetőséget biztosítjuk. Innen nyílik közvetlenül a kisgyermeknevelői szoba, amely közösségi tér szerepe mellett, az értekezletek, továbbképzések helyszínéül is szolgál, a kisgyermeknevelők igény szerint használhatják dokumentáció vagy dekoráció elkészítésre is. Ezen felül az épületben található férfi és női öltöző, mosdó és zuhanyzó.

FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI

BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család egy olyan rendszer, amelynek jól megfigyelhető egyéni sajátossága, működésmódja, szabályai és szokásai vannak. A családtagok szoros összefüggésben, kapcsolatban állnak egymással, ezért a családban történt változások és cselekedetek mindenkire hatással vannak, befolyásolják a család és a benne élő személyek működését, lelki és testi állapotát.

Bölcsődénkben ezt a szemléletet szem előtt tartva fontosnak tartjuk a család, mint rendszer megismerését. A gyermek a család tükré, a gyermekeket figyelve következtethetünk a családok erősségeire és gyengeségeire. Szükség esetén szakszerű segítséget nyújthatunk a gyengeségek fejlesztésében, az erősségeket támogatjuk, megerősítjük.

A családok megismerésének első pillanata a bölcsődei jelentkezés. Amennyiben személyesen történik a jelentkezés a bölcsődevezetőnek lehetősége nyílik elbeszélgetni a jelentkező szülővel és kisgyermekkel, a személyes hangvételű beszélgetés alkalmával már alapvető információkkal gazdagodhat a bölcsődevezető (hol laknak, miért kéri a bölcsődét, van e testvér, speciális szükséglet...stb). Ezt követően a családlátogatás ad lehetőséget a saját kisgyermeknevelők számára jobban megismerni a családot. A nevelési év során az egyéni beszélgetések és a családi programok adnak lehetőséget a család életének nyomonkövetésére.

2. A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

„A kisgyermekkori intervenció szemlélet magába foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembe vételét szolgálja.” (16)

Ennek értelmében, a bölcsőde, mint első gyermekintézmény fontos szerepet tölt be a családok életében. A gyermekkel foglalkozó kisgyermeknevelők szakmai tudásukra alapozva felismerik a nevelésük, gondozásuk alá tartozó gyermekek esetében a fejlődésbeli lemaradásokat, megtorpanásokat. Ilyen esetekben a szülővel való szoros együttműködésre törekszünk és

nemcsak az érintett gyermekekre, hanem a szülőkre is különös figyelmet fordítunk, hiszen egy gyermeket nevelő szülő számára nincs nagyobb krízis, mint amikor a számára legfontosabb személy valamilyen problémával küzd, a probléma súlyosságától függetlenül.

A Szombathelyi EBI előnyös helyzetben van a tekintetben, hogy saját gyógypedagógussal és konduktorral rendelkezik, akik szakmai tudásuk birtokában segítségére lehetnek kisgyermeknevelőknek és szülőknek egyaránt, a felmerülő problémák korai felismerésében és probléma fajtájának megfelelő fejlesztés megvalósításában, esetleges további szükséges vizsgálatok elindításában.

3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A kisgyermek számára a legfontosabb és legnagyobb biztonságot jelentő közeg a családja. Éppen ezért tiszteletben tartjuk a családi nevelés fontosságát, a család szokásait, hagyományait és ezekre építve, a családokkal szorosan együttműködve veszünk részt a gyermekek nevelésében és gondozásában. A szülő ismeri a legjobban a gyermekét, ezért ő az, aki a legalkalmasabb arra, hogy a gyermeke szükségleteit, egyéni szokásait közvetítse a kisgyermeknevelőknek.

Családi programjaink is segítségünkre vannak a családok kötetlenebb formában történő megismerésére és a már kialakult bizalmi kapcsolat további mélyítésére. Hisszük, hogy a bizalom mindennek az alapja és valljuk, hogy ha kölcsönösen megismerjük egymást, céljainkat, elvárásainkat, akkor hatékonyabban végezhetjük a közös „munkát”, amelynek célja az egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése otthon és a bölcsődében egyaránt.

4. A kisgyermek személyiségének a tisztelete

Minden gyermek egyéni és megismételhetetlen csoda. Fontos célnak tekintjük, hogy a hozzánk járó kisgyermek minden segítséget és támogatást megkapjanak a személyiségük kibontakoztatásához, az érzelmi, értelmi és szociális fejlődésük zökkenőmentessé tételéhez.

Az intézményi szabályokat betartva maximálisan törekszünk az egyéni szükségletek kielégítésére.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A csoportokban dolgozó kisgyermeknevelők személyisége meghatározó fontosságú, hatással van a csoport hangulatára, személyiségén keresztül hat a családokra is.

Fontosnak tartjuk, hogy a nálunk dolgozó kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással legyenek a gyermekek iránt. Támogató, segítő bástyái legyenek a szülőknek. Olyan kisgyermeknevelők, akikről sugárzik a kiegyensúlyozottság, a szakma és az emberek szeretete, különböző személyiségek empátikus elfogadása.

Kiemelkedően figyelünk és támogatjuk a kisgyermeknevelők szakmai fejlődését, továbbképzéseken, képzéseken való részvételét annak érdekében, hogy minél magasabb szintű szakmai munkát tudjanak megvalósítani a csoportokban.

6. Biztonság és stabilitás megteremtése

Minden életkorban és élethelyzetben alapvető emberi szükséglet a biztonság, kiszámíthatóság és stabilitás érzése életünkben. Különösen igaz ez a kisgyermekkorra.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a kezdeti állomása a bizalom kiépülésének, amely alapvető bástyája a biztonság érzésének. A gyermek a szülőn keresztül is érzi, hogy jó helyen van itt, vigyáznak rá. Biztonságérzését fokozhatja, a szülő hiányának érzését csökkentheti a csoportba szabadon behozható otthonillatú, átmeneti tárgyak, alvókák.

Bölcsődénk a legkorszerűbben kialakított és berendezett helyiségekkel, felszerelésekkel, biztonságtechnikai előírásoknak és a korosztálynak megfelelő játékeszközökkel várja a kisgyermeket.

Mindezek mellett, a biztonságot és stabilitást jelenti a korosztály számára kialakított, folyamatos és rugalmas napirend, amelyben a gyermekek könnyen tájékozódnak, az egymás utáni, naponta ismétlődő események kiszámíthatóságot jelentenek a gyermekek életében. Továbbá a gyermekek a bölcsődei életük alatt ugyanahhoz a saját kisgyermeknevelőhöz járnak, lehetőség szerint ugyanabba a gyermekcsoportba. Így a hely és személy állandóság is biztosított számukra.

Fokozza a kisgyermek biztonságérzetét a csoportokban kihelyezett családi fotók, amelyek előtt lehetőségük van napközben megállni, nézegetni, beszélgetni, az otthon illatú átmeneti tárgyak, a személyi és tárgyi állandóság.

7. Fokozatosság megvalósítása

A bölcsődei nevelés egészére vonatkozik a fokozatosság elve. Kezdve már a bölcsődével való ismerkedést. Az első alkalom, amikor a családokkal találkozunk a bölcsődei nyíltnapok vagy személyes beiratkozások, majd ezt követően a kisgyermeknevelők családlátogatáson ismerkednek közelebbről a család számára biztonságot jelentő közegben, a hozzájuk kerülő gyermekkel. Ezt követően valósítjuk meg a szülővel történő fokozatos beszoktatást. Napról napra nyújtjuk a bölcsődében való tartózkodás idejét, a kisgyermeknevelő fokozatosan, a gyermek igényeit szem előtt tartva veszi át a nevelési és gondozási feladatokat a szülőtől, majd egyre hosszabb időre küldi el a szülőt a csoportból.

A fokozatosság a nevelői munkában is érvényesül. Az egyes kisgyermeknevelők által kitűzött nevelési célokat is fokozatosan, apró lépésekben haladva érik el a gyermekeknél, az egyéni és korosztályi igényeket, pillanatnyi érzelmi és pszichés állapotot figyelembe véve.

8. Egyéni bánásmód érvényesítése

Valljuk, hogy a gyermek új fejlődési állapotának a kiindulópontja maga a gyermek. Emiatt különös figyelmet fordítunk a gyermekek egyéni sajátosságaira, eltérő fejlődésbeli menetrendjére. A gyermek bizalma elnyerésének és megtartásának alapvető feltétele, hogy érezze a felnőtt feltétel nélkül elfogadja és az egyéni fejlettségi állapotához, pillanatnyi érzelmi hangulatához igazítja a csoportban használt nevelési eszközöket és módszereket, rugalmas és elfogadó a gyermekek jelzései irányába, felismeri a gyermek adott helyzetben való szükségletét és megoldási stratégiáit is egyénileg változtatja, igazítja.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A bölcsődés korosztály napjának jelentős részét a gondozási helyzetek teszik ki, emiatt jelentőségük kiemelkedő szerepet tölt be. A gondozási helyzetek egy rendkívül bensőséges, intim, interakciós helyzet a saját kisgyermeknevelő és a gyermek között. Olyan egyedülálló időtartamok a nap folyamán, ahol a gyermek és saját kisgyermeknevelője csak kettesben van, lehetőségük van csak egymásra figyelni, építeni és mélyíteni a közöttük lévő bizalmi kapcsolatot.

Fokozottan figyelünk arra, hogy ezek a fontos, együtt töltött percek nyugalomban és intimitásban teljenek. A gondozás során nemcsak a gyermek fizikai szükségletei kerülnek kielégítésre (pelenkacsere, WC használat, étkeztetés, öltöztetés, altatás, levegőztetés), hanem minden gondozás egyben nevelési helyzet is, mely hatással van a gyermek egészséges és harmonikus fejlődésére.

10. Gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A kisgyermekkorban alakulnak ki a kognitív, az érzelmi és a társas kompetenciák alapjai. Fontos célként tűztük ki, hogy a hozzánk járó gyermekeket minél több, a fejlődésüket támogató inger érje. A különböző nevelési helyzeteken, tematikus, előre tervezett programokon olyan élményekhez, tapasztalatokhoz, helyzetekhez kívánjuk juttatni a gyermekeket, amelyek az érdeklődésüket felkeltik és fent is tartják. Ezeken a programokon keresztül megvalósulhat a tapasztalati úton való, spontán tanulás. A belső indíttatásra, a gyermekek kíváncsiságára építő helyzetekkel elősegítjük a világ megismerésének vágyát, pozitív tanulásélményekkel gazdagítjuk a gyermekeket.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetenciák fejlesztése

A kisgyermek csak egy jól működő, számára biztonságot jelentő környezetben képes a harmonikus testi és lelki fejlődésre, legyen az a környezet a családja vagy a bölcsőde. Bölcsődénkben kiemelt feladatnak tekintjük a családokkal való szoros, bizalmi kapcsolat kialakítást, hiszen közösen veszünk részt a gyermekek nevelésben és gondozásában. Csak egy erős partneri, kölcsönös kapcsolat teszi lehetővé a magas szintű nevelői munka megvalósulását intézményünkben. A kisgyermeknevelők elfogadják, hogy a szülők ismerik legjobban a gyermeküket, szokásait, szükségleteiket. A kisgyermeknevelők pedig szakmai tudásukkal, hozzáértésükkel segítik a szülőket a nevelési helyzetek megoldásában, szabályok, napirend kialakításában egyénre szabottan.

Célunk, hogy szakmai tapasztalatainkat és tudásunkat átadjuk a szülőknek is. Szakmai programunkban tervezzük a Szülő Akadémia események rendezését, ahol különböző szakemberek segítenek eligazodni a szülőket érintő legfontosabb témakörökben (nevelési problémák, dackorszak, szobatisztaságra nevelés, egészséges életvitel, fogápolás... stb).

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

„Az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség hiánya”.
(14)

Bölcsődénk szakmai programjának egyik központi célkitűzése a testi-lelki egészség megőrzése, fejlesztése.

A csoportokban a kisgyermeknevelők figyelemmel kísérik a saját kisgyermekek testi fejlődésének milyenségét és a megfelelő dokumentumokban rögzítik azt. Az esetleges fejlődésbeli elmaradásokat, megtorpanásokat, problémákat minden esetben jelzik a szülő felé, aki szükség esetén a felismert probléma fajtájától függően továbbléphet szakorvos felé vagy kikérheti a Szombathelyi EBI saját gyógypedagógusának véleményét is. Célunk, hogy az esetleges problémákat időben felismerjük, a súlyosabb következményeket megelőzzük.

A testi egészség megőrzése érdekében minden nap játékos tornával indítják a napot a gyermekcsoportok. Heti egy alkalommal Pöttöm torna szolgáltatásunkat konduktor vezeti. Másik szolgáltatásunk a gyermekjóga, melyet szakképzett jógaoktató tart a 2,5-3 éves gyermekek számára. Továbbá heti rendszerességgel tartunk gyümölcs- és zöldségnapokat. A lehető legtöbb időt töltjük a szabad levegőn, őszi és téli időszakban pedig sószoza használatával igyekszünk megelőzni a felső légúti megbetegedések kialakulását. Fokozatosan ügyelünk az alapvető higiénés szabályok betartására, a kultúrhygiénés szokások alapjainak kialakítását ebben az életkorban tesszük le (kézmosás, szalvéta és zsebkendő használata, fogmosás, öblítés, WC használat...stb).

A testi egészség mellett figyelmet fordítunk a lelki egészségre is. A gyermekek és szüleik felé igyekszünk minden esetben empátiával és elfogadással fordulni, felismerni azokat a helyzeteket mikor a szülő vagy gyermek érzelmileg érintett, és a kompetenciahatárainkat betartva, szakmai tudásunk legjavával segíteni ezekben a helyzetekben. Fokozottan ügyelünk, hogy a gyermekcsoportokban harmonikus, nyugalmat árasztó, vidám hangulat uralkodjon. A lélekre pozitív hatással vannak a minket körülvevő tárgyak, a berendezés módja, a színek, dekorációs elemek. Nyugtató, relaxációs zenével segítjük elő alvás minőségének javulását. A klasszikus zene darabjait hívjuk segítségül olyan napokon, amikor a gyermekek valami miatt izgatottabbak, nehezebben nyugtathatók, több a konfliktus és más, nevelési eszközök már nem váltak be.

A gyermekek és szülők mellett valamennyi dolgozó lelki egészségére is figyelünk. Célunk egy összetartó, egymást segítő dolgozói közösség kialakítása, ahol empátiával fordulunk a másik felé, segítjük, egymást a bajban vagy együtt örülünk a másik sikerének. A közösségformáló programokon kívül a dolgozók mentálhygiénés továbbképzését is támogatjuk.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A bölcsődébe kerülés nagy előnye a kortársakkal való kapcsolat megtapasztalása. A csoportban való együttlét helyzetei lehetőséget teremtenek az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia képességének fejlesztésére és gyakorlására. A kisgyermekek azonnal láthatják a társak vagy a felnőtt reakcióit, amelyek segítségével elsajátíthatják az együttélés szabályait, megismerhetik mit szabad és mit nem.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlődésében kiemelt szerepe van a csoportban dolgozó felnőttnek, aki az érzelmi biztonságot biztosítja mindezek megéléséhez. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő érzelmileg elérhető és hiteles legyen a kisgyermek számára. Bátorítsa a gyermekeket az érzelmeik kifejezésére, egyértelmű és elvárásokat és határokat állítson, melyeket a gyermekkel minden esetben betartat. A társas kompetenciák egyik alappillére a kommunikációs képességek fejlesztése. Alapfeladatnak tekintjük, hogy a kisgyermeknevelők olyan kommunikációs helyzeteket teremtsenek, ahol a kisgyermek szívesen és sokat kommunikál.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A 0-3 éves korosztályt a tapasztalati úton való tanulás jellemzi. A bölcsődei hétköznapiak során olyan helyzeteket teremtünk, amely a gyakorlati tapasztalatszerzés minél többféle megélésére ad lehetőséget. A kisgyermek szívesen fedezi fel a világot, szerez ismereteket róla. A felnőtt támogató jelenléte, biztonságos környezet biztosítása ebben segítségére van. A kisgyermeknevelő aktívan vesz részt ezekben a megismerési folyamatokban, szükség szerint magyaráz, felkelti a figyelmet, ötleteivel gazdagítja a tevékenységet, segíti az élmények feldolgozását.

Szakmai programunkban minél sokrétűbb, a korosztály sajátosságainak megfelelő programot biztosítunk a délelőtti és a családi délutáni alkalmával egyaránt.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Tanulás

A bölcsődei nevelés során a tanulásra a legágabb értelemben tekintünk. A kisgyermekkorban a tanulás tevékenységbe ágyazottan történik, irányítója a személyes kíváncsiság és érdeklődés, színtere a természetes élethelyzetek. A közös játék, gondozás, kommunikációs helyzetek, mind mind lehetőséget teremtenek a tanulásra. A kisgyermeknevelők helyes, példamutató magatartással, érdekes, figyelmet felkeltő és fenntartó tevékenységekkel, kommunikatív interakciós helyzetek megteremtésével segítik elő az ismeretszerzést, szokáskialakítást.

Gondozás

A gondozási műveletek elsődleges célja a kisgyermek fiziológias szükségleteinek a kielégítése, ugyanakkor bensőséges interakciós helyzetek is a gyermek és felnőtt között, melynek alapja a bizalom és a gyermek személyének teljes elfogadása. A gondozási műveletek során is alkalmazzuk az egyéni bánásmódot. Fokozottan figyelünk arra, hogy a gyermek életkorának, fejlettségének és pillanatnyi állapotának megfelelően aktív résztvevője legyen ezeknek a helyzeteknek, szívesen próbálkozzon, sikeres próbálkozásait a felnőtt elismeréssel és dicséréssel méltassa, szükség esetén a kellő mértékben segítse őt. Ehhez elegendő időt biztosítunk, hiszen az egyes mozzanatok begyakorlása és elsajátítása hosszú időt vesz igénybe.

Ölelkezési időben a gondozási műveleteket a saját kisgyermeknevelő végzi a saját gyermekeivel.

Gondozási helyzetek a bölcsődében

Pelenkacsere, szobatisztaságra nevelés, WC használat

A pelenkás kisgyermek pelenkaváltása napi két alkalommal kötelező módon, kettő alkalommal pedig szükség szerint történik. A kisgyermeket folyamatos közreműködésre biztatja a kisgyermeknevelő (nyújtsd a lábad, add a kezed, vedd le, vedd fel a cipődöt). A pelenkaváltás egész időtartama alatt folyamatosan kommunikál a gyermekhez, elmondja neki, hogy mi fog vele történni, így a gyermek tudja, mire számíthat, ezzel a felmerülő félelmek vagy frusztrációk is megelőzhetők, csökkenthetők. A pelenkacsere során is alkalmazzuk az egyéni bánásmódot, figyelembe vesszük a gyermek fejlettségi szintjét, napi hangulatát. A pelenkaváltások bensőséges helyzetek a kisgyermeknevelő és a gyermek között, így azok intimitásának megtartását szigorúan szem előtt tartjuk. Ezekben a helyzetekben csak a kisgyermekre és jelzéseire figyelünk, elegendő időt biztosítunk számára.

A szobatisztaságra nevelésben a családok partnerei, segítői vagyunk. Így amikor a családban elkezdik a gyermek pelenkáról való leszoktatását, a szülőkkel együttműködve, őket támogatva, szakmai segítséget is nyújtva, mi is próbálkozunk a gyermekkel a bölcsődében. A kortársak jelenlétének pozitív hatása lehet az, amikor a gyermek a társait látva, belső indítatásból a

bölcsődében próbálja ki először a kis WC-t, amelynek lehetőségét örömmel biztosítjuk számukra. Fontos, hogy a kisgyermekek érezzék a csoportban dolgozó felnőttek elismerését és biztatását a szobatisztaság kialakulásának hosszú folyamata alatt.

Öltözködés

Minden kisgyermek saját, jellel ellátott szekrénnel és cipőtárolóval rendelkezik. A jel jelenléte segíti a kisgyermeket a tájékozódásban és az önállósodási törekvésekben is. Hiszen a nagyobb gyermekek már felérik a szekrényük ajtaját, magabiztosan ki és bepakolnak a szekrényükbe a felnőtt felügyelete mellett. Bölcsődénk sajátossága, hogy minden csoportnak külön öltöző helyisége van, amely biztosítja a nyugalmat az önálló próbálkozásokra.

A bölcsődei nap folyamán több alkalommal is szükség lehet öltözésre (szennyezett lett a gyermek ruhája, lefekvéskor és ébredéskor, udvarra menetelkor). Öltöztetések alkalmával bátorítjuk a gyermekeket arra, hogy próbálkozzanak az egyes ruhadarabok felvételével vagy levételével, cipő ki és becsatolásával, cipzár fel és lehúzásával.

Az öltöztetés lehetőséget nyújt az esztétikai érzék fejlesztésére is, hiszen a felnőtt megigazítja a rendezetlen ruházatot, kicseréli a szennyezett ruhát.

Ezekre a próbálkozásokra elegendő időt biztosítunk, amelynek a jól kialakított és szervezett napirend az alapja.

Kézmosás, mosakodás

Reggeli érkezésekkor a szülő mos kezét a gyermekével, napközben pedig a kisgyermeknevelők felügyelik és segítik ezt a tevékenységet. A tapasztalat azt mutatja, hogy a kisgyermekek szívesen és gyorsan sajátítják el a kézmosás helyes technikáját és rövid időn belül már csak részsegítséget igényel ezt a tevékenység (csap megnyitása, elzárása, szappanadagoló használata). Saját, jellel ellátott törülközőjét mindenki hamar felismeri és néhány hét alatt annak használatát is elsajátítja. Kézmosás minden WC használat és pelenkaváltás után történik a gyermekeknél, illetve szükség szerint nap folyamán.

Fésülködés

Fontos, hogy a gyermek egészen kicsi korától kezdve aktívan részt vehessen a gondozási műveletekben. Ilyen a fésülködés is, emiatt fiúknak és lányoknak egyaránt kérünk fésűt. A feltételek biztosításával lehetővé tesszük, hogy tükör előtt, önállóan fésülködhessenek, melynek célja hogy idővel majd felismerjék annak szükségességét. A tükörben való fésülködés az eltérő irányok miatt kezdetben nagyon nehéz a kisgyermekek számára, sok gyakorlást igényel, ugyanakkor szívesen nézegetik magukat a tükörben, fejlődik énképük is, saját testükön is tanulják az irányokat. Az önálló próbálkozások után természetesen a felnőtt megigazítja a gyermek haját, kislányoknak igény szerint copfot készít.

Orrtörlés

A kisgyermeknevelő feladata, hogy észrevegye, amikor a gyermek orra váladékozik. Beszélni tudó, kommunikatív gyermekek már maguk is jelzik, ha folyik az orruk. Mind a csoportszobában, mind pedig az udvaron biztosítunk papírzsebkendőt a gyermekek számára. Ebben az életkorban helyesen és megfelelő erővel orrot fújni csak kevés kisgyermek tud, így elsődleges feladatunk az orrvádék letörlése, felitátása, orrfújás elsajátításának segítése, szükség esetén a szülő felé való jelzése. Nagycsoportban már a gyerekek elérhető magasságába is kihelyezünk zsebkendő tartót. Orrtörlés után minden esetben szükséges a kézmosás vagy fertőtlenítés.

Alvás, pihenés

A gyermekek napközbeni alvására ebéd után kerül sor. Természetesen a csecsemőkorú gyermekek délelőtti vagy többszöri napközbeni alvását minden esetben biztosítjuk udvaron és csoportszobában egyaránt. A gyermekek igényeitől, fejlettségétől és életkorától függően kiságyban vagy bölcsődei fektetőn valósul meg az altatás. A szivacsot és ágyneműt a bölcsőde biztosítja a gyermekek számára, melynek mintája hívogató a kisgyermekek számára. Altatási időben nyugalmat teremtünk a csoportban, a gyermekek igényeinek megfelelően besötétítünk, altató zenét hallgatunk, a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodva segítjük őket az

elalvásban (simogatás, ringatás, éneklés, alvókák használata...stb). A korábban ébredő gyermekeknek csendes elfoglaltságot biztosítunk.

Napközben, a játékban elfáradt gyermekek a puhasarokban pihenhetnek le, ahonnan szemlélhetik társaikat, erőt gyűjthetnek a további játékhoz.

Levegőzés

Arra törekszünk, hogy minden évszakban a lehető legtöbb időt tudjunk a szabad levegőn tölteni. Kivétel ez alól: -5 Celsius fok alatti hőmérséklet, eső, viharos, orkán erejű szél, vihar, köd. Minden más esetben a délelőtt és/vagy délután egy részét az udvaron töltjük. Esőben a fedett terasz áll a gyermekek rendelkezésére.

A szülőket időjárásnak és évszaknak megfelelő ruházat és lábbeli biztosítására kérjük. A szemerkélő esőben a gyermekek szívesen pocsolyáznak, tapasztalják meg sár a tulajdonságait, így az őszi tavaszi időszakban szívesen fogadjuk a vízhatlan esőnadrágokat és gumicsizmákat.

Az udvaron a legmodernebb telepített játékok és a gyermekek létszámának, életkorának megfelelő nagymozgásos játékok állnak a gyermekek rendelkezésére.

Étkezés

Dietetikus ételmezésvezetők gondoskodnak a korszerű gyermekétkeztetés szabályainak megfelelő étrendről, valamint szakképzett szakácsok és kisegítő konyhai dolgozók teszi lehetővé, hogy naponta a szükséges energia –és tápanyagbevitelt tartalmazó ételek a gyermekeknek megfelelő mennyiségben, minőségben kerüljenek tálalásra.

Négyszeri étkezést biztosítunk a bölcsődében (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). Minden kisgyermek az életkorának megfelelő ételt kapja. Lehetőségünk van diétás ételek felkínálására is (tej, tojás érzékenyek részére). Gluténmentes étkezést, a tízórain kívül (minden esetben gyümölcs vagy gyümölcsle) nem tudunk biztosítani, ebben az esetben a szülőnek kell gondoskodni a gyermek reggelijéről, ebédjéről és uzsonnájáról, melyet minden nap, külön dobozokban, névvel és dátummal ellátva szükséges hoznia, melyeket a felhasználásig hűtőben tárolunk. Ebben az esetben a szülő étkezési díjat nem fizet.

20 hónapos kor alatt külön étrendet állítanak össze az élelmezésvezetők.

A heti étlapok az átadókban, folyosón, a szülők számára jól látható helyen kerülnek kifüggesztésre. Az étlapok az ételek pontos összetételét, az összetevők arányát, kalóriatartalmát, allergének fajtáját is tartalmazzák.

A Városligeti Bölcsődében tálaló konyha működik, számunkra az étel a Szombathelyi EBI Bokréta Bölcsődéjében készül és kerül átszállításra, így ezzel a bölcsődével napi kapcsolatban állunk.

Játék

A gyermek legfőbb tevékenysége a játék. Nincs a gyermeknek olyan élménye vagy élethelyzete, ami nem válhatna bármikor egy játék kiindulásává. A gyermek számára a játék önmagáért van, örömforrás a gyermek számára, segíti a világ megismerésében, tapasztalatokra, tudásra tesz szert általa, csökkenti a feszültséget.

A bölcsődében a kisgyermeknevelők feladata a játék feltételeinek a biztosítása: elegendő idő, hely, kornak, érdeklődésnek, szükségletnek megfelelő minőségű és mennyiségi játékeszközök, a felnőtt támogató jelenléte, szerepvállalása a helyzeteknek megfelelően.

A boltban kapható játékeszközökön kívül a kisgyermeknevelők saját készítésű, az adott csoport szükségleteinek leginkább megfelelő játékeszközök biztosításával színesítik a játék élményét.

Mozgás

A bölcsődés korban alapvető mozgásformák alakulnak ki és fejlődnek. Az egészséges kisgyermek szívesen és sokat mozog, ezért a mindennapok során igyekszünk a lehető legnagyobb mértékben kielégíteni a gyermekek mozgásigényét. A szobában is megtalálhatóak a nagymozgásos játékok: hinták, labdák, libikókák, csúszdák, mászóalagutak, babzsákok... stb, illetve naponta kezdeményezünk játékos, mondókás tornát. Amennyiben a gyermekek hangulata úgy kívánja, akkor a szobában is van lehetőség futni, mászni, a megfelelő, biztonságos környezet kialakítása után.

Modern eszközökkel felszerelt tornaszobánk is nagy segítséget jelent a mozgásos szükségletek kielégítésében. Tovább segítik mindezeket a Gyermekjóra és Pöttöm Torna szolgáltatásaink.

Az udvaron a legmodernebb és legkorszerűbb telepített játékeszközök várják a gyermekeket. Emellett rendelkezésükre állnak a futóbiciklik, autók, motorok, triciklik, rollerek, talicskák, fedeles autók... stb.

A jární még nem tudó gyermekeknek olyan környezetet biztosítunk, ahol biztonságos körülmények között gyakorolhatják a hely -és helyzetváltató mozgásokat.

Mondóka, ének

A bölcsődei környezet sokrétű zenei élmény átélésére nyújt lehetőséget. Megfigyeljük a környezet hangjait, komolyzenei műveket hozunk be a mindennapokba (alvás alatt, játékhelyzetben, alkotáshoz, nyugtatásra). A kisgyermeknevelők kellemes énekhangja, dúdolgatása jó hatással van a gyermekek érzelmi világára, hangulatára, az együtténeklés örömforrás a számukra. Meghatározó szerepe van a minőségi dalanyag kiválasztásában a kisgyermeknevelőnek, hiszen ezáltal formáljuk a gyermekek zenei ízlését is. Jó, ha a kisgyermeknevelő tud hangszeren is játszani, hiszen ezzel még színesebbé teheti a zenei élményt a csoportban. A gyermekek megismerkedhetnek a különböző hangszerek hangjaival azáltal, hogy egy számukra szeretett személy, a kisgyermeknevelő csalogatja elő azt. A csoportban a gyermekek maguk is zenélhetnek a különböző zenei eszközökkel, az együttzenélés élménye pozitív érzetet kelt a kisgyermekekben.

Vers, mese

A verselés és mesélés a bölcsődei mindennapok szerves részeit képezik. A versnek elsősorban a ritmusa, míg a mesének a tartalma hat az érzelmeken keresztül. Ide tartozik a képeskönyvnézegetés is, amely egy bensőséges kommunikációs helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között. A vers, mese és képeskönyvnézegetés elősegíti a gyermek kommunikációs képességeinek fejlődését, gazdagodik emberismerete, olyan élményekre tesz szert, amelyre más helyzetben nem lenne lehetősége.

Szakmai programunkban nagy hangsúlyt fektetünk a kortárs gyermekírók és költők műveinek behozatalára a mindennapokba, és a szülőkkel is szeretnénk megismertetni azokat. A folyosón, Bölcsődei Könyvespolcon ajánlunk kortárs gyermekműveket a szülőknek, biztatjuk őket arra, hogy bátran nyúljanak ezekhez is, a klasszikussá vált gyermekirodalom művei mellett.

Alkotó tevékenységek

Alkotó tevékenységek esetében maga az alkotás az örömforrás, ahol a gyermeknek lehetősége van az érzelmei feldolgozására és kifejezésére. Ezek a tevékenységek szabadon választhatók. A kisgyermeknevelők központi szerepe abban rejlik, hogy megteremtik a megfelelő feltételeit a nyugodt alkotásnak, megfelelő tárgyi eszközöket biztosítanak a gyermekek számára. A csoport életkori sajátosságainak és pillanatnyi állapotának megfelelő, minél sokrétűbb alkotó technikákkal ismertetik meg a gyermekeket.

A Városligeti Bölcsődében a komplex művészeti nevelés részeként az alkotásra, mint önkifejezés eszközére tekintünk, amely segíti a gyermekek lelki egészségének fenntartását, az esetleges feszültségek vagy frusztrációk oldását, ezáltal a stressz kezelését.

Alkotótevékenységeink a bölcsődében:

- festés testrészekkel, eszközökkel, tárgyakkal, ecsettel különböző felületekre,
- ragasztás különböző anyagokkal (anyag, papír, szárított növények, falevelek, termések...stb)
- zsírkréta, ceruza használat
- gyurmázás, agyagozás
- nemezelés
- zenére való alkotás

A gyermekek elkészült műveit minden esteben nagy becsben tartjuk, a csoportokban és évente két alkalommal a Bölcsőde Galériában is kiállítjuk azokat. Ezáltal nem csak megcsodálhatjuk egymás munkáját, de a gyermek érzi, munkájának van értelme, a felnőtt megbecsüli és elismerően beszél róla, amely segíti az egészséges önértékelés fejlődését.

Egyéb tevékenységek

Olyan tevékenységeket értünk ez alatt, amelyekre a gyermekkel együtt közösen készülünk elő, visszük végig, oldjuk meg. Az együtt csinálom öröme, a hasznos vagyok és az én is meg tudom csinálni öröme hatja végig ezeket a közös élményeket. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek ezekből a tevékenységekből, a kötelezettség érzése nélkül vehetnek részt benne.

Ilyen programok az őszi falevelek gereblyézése, seprés, magaságysok előkészítése, zöldségek vagy virágok ültetése, öntözése, gondozása, süteménysütés, gyümölcssaláta készítés... stb.

BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ RENDSZER

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, példamutatásával, szakmai tudásával modell a családok és a kisgyermekek számára.

A saját kisgyermeknevelő rendszer célja a stabilitás és biztonság elvének megvalósítása. A bölcsődei csoport gyermekeinek egy része tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket és viszi végig egész bölcsődei élete alatt, a személyi állandóság és a felmenő rendszer elvét betartva. A saját kisgyermeknevelő kíséri figyelemmel és dokumentálja a kisgyermek fejlődési állomásait, vezeti az adott gyermekre vonatkozó bölcsődei dokumentációkat. Ölekezési időben-amikor mindkét kisgyermeknevelő jelen van-idejét és figyelmét elsősorban a saját gyermekei gondozására és nevelésére fordítja.

A saját kisgyermeknevelő rendszer segíti az egyéni bánásmód maximális megvalósítását, hiszen így több idő és figyelem jut az egyes gyermekekre, a bölcsődében a saját kisgyermeknevelő ismeri a legjobban a saját gyermekeit, számon tartja egyéni szokásaikat, személyiségjegyeiket és segíti őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

GYERMEKCSOPORTOK SZERVEZÉSE

A gyermekcsoportok szervezésekor a jogszabályi előírások mellett, előnyben részesítjük az életkorilag homogén csoportok szervezését. Ugyanakkor lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a szülői kéréseknek is eleget tenni (pl.: kisgyermeknevelő, gyermekcsoport kiválasztása, testvérek vagy barátok egy csoportba kerüljenek...stb).

A jól kialakított gyermekcsoport meghatározó fontosságú, hiszen a kisgyermek egész bölcsődei életük során ugyanabba a gyermekcsoportba járnak.

Sajátos nevelési igényű és a korai fejlesztésre szoruló gyermekek fogadása a bölcsődei csoportban, integráltan történik.

NAPIREND

A jól megszervezett és rugalmas napirend elengedhetetlenül fontos a bölcsődei szakmai munka magas minőségű megvalósításához. A jól kialakított, folyamatos és rugalmas napirend, a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítést szolgálja. Lehetővé teszi a nyugodt, sietség nélküli gondozási helyzetek megvalósítását. A napirend kiszámíthatóságot jelent a kisgyermek életében, amely elősegíti és fenntartja a biztonság érzését, biztosítja az egyéni bánásmód megvalósítását.

A napirendet a gyermekek létszámához, életkorához, fejlettségéhez, az adott évszakhoz, a bölcsőde nyitvatartási idejéhez igazítva szervezzük meg. Cél, hogy a gyermekek jól tájékozódjanak a napi események sorában, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. A napirend figyelembe veszi a csoportban dolgozó kisgyermeknevelők és dajkák munkarendjét is.

A napirendben belül meghatározó fontosságú a megfelelő gondozási sorrend kialakítása is.

A csoportok napirendjét minden esetben, a szülők számára is jól látható helyen kifüggesztjük. Egyrészt segíti őket is a bölcsődei életben való tájékozódásban, másrészt mintát és segítséget jelenthet egy otthoni napirend kialakításában is.

BESZOKTATÁS

A Magyar Bölcsődék Egyesülete által kiadott „Beszoktatás módszertana” útmutatója alapján történik a gyermekek beszoktatása bölcsődénkbe.

Minden esetben szülővel történő, fokozatos beszoktatás módszerével illeszkednek be a gyermekek a bölcsőde életébe. Ez a fajta beszoktatás a legjobb a gyermek és a szülő számára is. A család után a bölcsőde az első nevelési szintér, a gyermek kikerül a családi fészek melegéből. Új, számára teljesen ismeretlen emberekhez, helyzetekhez, szabályokhoz kell alkalmazkodnia, amelyben legnagyobb segítőtársa a szülő. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, tudja bevezetni őt a bölcsődei életbe, fokozatosan átadni a nevelést és gondozását a saját kisgyermeknevelőnek, oly módon, hogy a gyermek legkevésbé sérüljön. A beszoktatás 2 hetes időtartama alatt, a gyermeknek, a szülőnek és a kisgyermeknevelőknek is van ideje egymást jobban megismerni, elfogadni, megszeretni, a biztonságos kötődés alapjait letenni.

CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI

CSALÁDLÁTOGATÁS

A beszoktatást megelőzően minden kisgyermekhez elmegyünk családlátogatásra. Bölcsődénkbe családlátogatás nélkül nem kezdhető meg a beszoktatás.

A családlátogatásra a gyermek saját kisgyermeknevelői érkeznek, akik valamilyen kedves kis ajándékkal is készülnek a kisgyermek számára. A családlátogatás mindig előre egyeztetett időpontban, a gyermek ébrenléti idejében történik, időtartama 30-40 perc, melyről a szülőket is előre tájékoztatjuk.

A családlátogatás célja, hogy a kisgyermek a számára biztonságot jelentő helyen, az otthonában találkozzon azokkal az emberekkel, akikre szülei a nevelését és gondozását bízzák a bölcsődében. A szülők jelenléte biztonságot jelent a kisgyermek számára, és a családlátogatás után, a beszoktatásra érkezve már ismerősként tekint a csoport kisgyermeknevelőire.

A szülők a saját otthonukban jobban megnyílnak a szakemberek előtt, bátrabban teszik fel kérdéseiket vagy osszák meg félelmeiket a bölcsődébe kerüléssel.

NAPI KAPCSOLATTARTÁS

A gyermek érkezéskor és távozásakor is kapcsolatot tartunk fent a szülőkkel.

A reggeli találkozások időtartama rövidebb, hiszen ilyenkor a szülők is sietnek munkába, illetve a már beszokott gyermeket is megzavarhatja a szülőtől való elválás. Éppen ezért a reggeli találkozások alkalmával azt kérjük a szülőktől, hogy az elmúlt délután és éjszaka eseményeiről tájékoztassák a kisgyermeknevelőt, esetlegesen valamilyen váratlan esemény történt e, ami befolyásolja a gyermek napját a bölcsődében, amire jobban oda kell figyelnünk aznap (pl.: bölcsődéből hazatérve balesete volt, nem aludt jól éjszaka, elveszett az alvókája... stb.).

A délutáni találkozások hosszabb tájékoztatást tesznek lehetővé, amikor a kisgyermeknevelők minden esetben tájékoztatják a szülőket a gyermek aznapi tevékenységéről, hangulatáról, vele történt eseményekről. Ilyenkor a szülőknek is van lehetősége kérdezni a szakembertől, esetleg egyéni beszélgetést kezdeményezni.

EGYÉNI BESZÉLGETÉSEK

Egyéni beszélgetést bármikor kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő vagy a bölcsőde vezetője. Ezek a beszélgetések minden esetben diszkréten, a többi szülő kizárásával, az érintett személyek jelenlétében történik, előre egyeztetett időpontban és helyszínen. Az egyéni beszélgetések lehetőséget biztosítanak a hosszabb idejű, részletesebb átbeszélést kívánó helyzetek átgondolására (nevelési problémák, családi gondok, gyermek viselkedésében tapasztalt változások, gyermek fejlődésének áttekintése... stb.), a kölcsönös megoldáskeresésre, a probléma igazi okának feltárására és megoldására. Szükség esetén, a kompetenciahatárokat átlépő helyzetekben külsős szakember bevonásával is megvalósulhat.

SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK

A szülőcsoportos beszélgetések, adott gyermekcsoport szüleit leginkább foglalkoztató, a csoportra jellemző vagy szükséges tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek a

vezetésével. Évente legalább három alkalommal szervezzük meg, amelyek témájának kiválasztásában a szülők aktív részesei és segítői. (szájhygiéné, szobatisztaságra nevelés, cumiról való leszokás...stb).

Esetenként külsős szakembert is meghívunk ezekre az alkalmakra, ahol az adott csoportot érintő probléma megoldásában kérjük segítségét, szaktudását (pl.: harapás, agresszió).

SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

Bölcsődénkben a szülői értekezlet alatt a szülők általános vagy adott csoportra vonatkozó tájékoztatását értjük. Általános, mindenkre vonatkozó események, programok, házirend, beszoktatás, óvodai beiratkozásról való tájékoztatás szokott a legtöbb esetben a szülői értekezletek témájául szolgálni.

CSALÁDI ÉS SZERVEZETT PROGRAMOK

A családokkal való kötetlenebb együttlét formái a családi programok, ahol a változatos és jól szervezett programokon kapcsolódhatnak ki a hozzánk járó családok. Ezek a programok lehetőséget adnak arra, hogy a szülő és bölcsődei dolgozók kötetlenebb formában találkozzanak és beszélgessenek egymással. A családok egymással is ismerkedhetnek, tapasztalatokat cserélhetnek, felismerhetik, hogy ugyanazokkal a gondokkal küzdenek, esetleg tanácsot adhatnak egymásnak. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a szülők szívesen vesznek részt ezeken a programokon, elősegíti a jó kapcsolat épülését más szülők és a bölcsőde dolgozói között is.

Szervezett programok lehetnek szakemberek által vezetett előadások, játék vagy könyvbemutatók...stb., amely alkalmak segítik a szülők tájékozottságát gyarapítani, a szülői kompetenciákat erősíteni.

INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK

Ide tartozik a faliújság, szórólapok, Facebook, Instagram oldalak és a bölcsőde weboldala, ahol a szóbeli tájékoztatás, mellett írásban is értesítjük a szülőket egy-egy eseményről, programról, képeket osztunk meg, hasznos és praktikus tanácsokkal támogatjuk a családi nevelést.

ALAPELLÁTÁSON TÚLI, CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK

SÓ-SZOBA

Bölcsődénkben korszerű, modern, Himalája sóval feltöltött só-szoba várja a kisgyermeket. A sókristályok belelégzése hatékony segítségünkre van az őszi-téli időszakban gyakrabban előforduló felsőlégúti megbetegedések megelőzésében. A só-szoba használata minden hozzánk járó kisgyermek számára ingyenes, illetve a délutánok során, amennyiben igény van rá, úgy a szülő is igénybe veheti gyermekeivel.

Az őszi-téli időszakban, heti 2 alkalommal a saját kisgyermeknevelő viszi ki a saját gyermekeit. A só-szobában énekes, mondókás játékok és légzőgyakorlatok zajlanak, hogy a sókristályok minél mélyebb területekre jussanak le és kifejthessék jótékony hatásukat.

GYERMEKJÓGA

Gyermekjoga szolgáltatásunk egyedülálló a város bölcsődái között. Szakképzett jógaoktató vezeti le a foglalkozásokat a 2,5-3 éves gyermekek számára.

A gyermekjoga díja 500 ft/alkalom.

PÖTTÖMTORNA

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a csoportszobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A Pöttöm torna heti 1 alkalommal, 20 perces mozgásos, játékos foglalkozás konduktor vezetésével, melynek díja 500 Ft/alkalom, szülői igény szerint.

BABAMUZIKA

A nevelési év első és második felében, 10-10 alkalommal várjuk ide a szülőt és gyermekét. A foglalkozásokat Ringató tanfolyamot végzett kisgyermeknevelő vezeti, délutánonként olyan időben, amely a legtöbb érdeklődő szülő számára megfelelő.

A kiválasztott dal és mondókaanyag megfelel a kisgyermekek életkori sajátosságainak, évszakoknak, jeles ünnepeknek, és a szakami elvárásoknak.

Ezek az alkalmak a gyermeknek magas szintű zenei élmény átélésére van lehetősége, emellett együtt lehet a számára szeretett személlyel (apa, anya, mama... stb), mely pozitív hatással lehet kettejük kapcsolatára, a gyermek érzelmi állapotára. A szülők elsajátíthatják a bölcsődei zenei nevelés anyagának egy részét, otthon is énekelgethetnek, dúdolhatnak, mondókázhatnak a gyermekkel, úgy ahogy mi azt bölcsődében csináljuk. Sok szülő számára ez hatalmas segítség és remek lehetőség, hiszen a legtöbben otthon is játszanának ölbéli játékokat a gyermekükkel, de sok esetben nem tudják, hogyan kell.

A szolgáltatás időtartama 30 perc, ára 500 Ft/alkalom.

NYÁRI TESTVÉRTÁBOR

Minden nevelési évben a nyári leállás ideje alatt egy hétig nyári testvértábort tartunk a bölcsődébe járó gyermekek és testvéreik számára 5 éves korig. A gyermekek létszámától

függően két vagy három kisgyermeknevelő vezeti a tábort, munkájukat bölcsődei dajka segíti. A táborban színes, változatos programokkal várjuk a gyermekeket, sok olyan tevékenységgel, amelyeket a bölcsődei hétköznapiak során nem alkalmazunk.

A testvértáborral, a dolgozó szülőknek szeretnénk segítséget nyújtani a gyermekek felügyeletének megoldásában a nyári leállás ideje alatt. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szülők szívesen veszik igénybe ezt a szolgáltatást, évről évre nő a jelentkezők száma.

A tábor díja egy hétre 10000 ft + étkezés díja.

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK A MÓDJA

1. BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEM

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes. A bölcsőde kiválasztásában segítséget jelenthet a Szombathelyi Bölcsődék honlapja (www.bolcsodeszombathely.hu), ahol a szülők minden bölcsődét megtalálnak, hasznos információkat szerezhetnek, lehetőségük van a jelentkezési lap kitöltésére, majd e-mailben való visszaküldésére az adott bölcsőde bölcsődevezetője számára. A honlapon valamennyi bölcsőde elérhetősége is megtalálható, így az érdeklődők közvetlenül is fel tudják venni a kapcsolatot a számukra leginkább szimpatikus bölcsőde vezetőjével. Továbbá itt találják a részletes felvételi szabályzatot is letölthető formátumban. (12)

Előre egyeztetett időpontban személyesen is megtörténhet a bölcsődébe való jelentkezés, jelentkezési lap kitöltése. Ilyenkor a családoknak lehetőségük van a bölcsődét körbejárni, megtekinteni. Minden beérkező jelentkezést a felvételi naplóban rögzítünk.

A felvételi kérelmek elbírálása a bölcsődevezetők javaslata alapján az intézményvezető feladata, aki figyelembe veszi a szabad férőhelyeket, a gyermekek életkorát, szociális helyzetét, a jelentkezés sorrendjét, lakcímét... stb.

A bölcsődei felvételtől e-mailben értesítjük ki a szülőket. Az intézményvezető döntése ellen a döntés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül észrevételt lehet tenni, melyet Szombathely Megyei Jogú Város Polgármesteréhez címezve a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. Amennyiben a felvételi kérelmet férőhely

hiányában nem lehet teljesíteni, úgy a szülőnek 10 munkanapon belül lehetősége van arra, hogy gyermeke várólistára kerüljön, és férőhely felszabadulása esetén azonnali értesítést kapjon.

2. A BÖLCSŐDEI FELVÉTELNÉL ELŐNYT ÉLVEZ KÜLÖNÖSEN AZ A GYERMEK

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

3. A GYERMEK BÖLCSŐDÉBE TÖRTÉNŐ FELVÉTELÉT KEZDEMÉNYEZHETI A GYERMEK SZÜLŐJE HOZZÁJÁRULÁSÁVAL

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a Gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhivatal.

A bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló kérelmet az intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. (4)

4. AZ ELLÁTÁSRA JOGOSULTAK KÖRE

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról értelmében: 42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
  - b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
  - c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
- ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- (2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- (3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
- (4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. (2)

5. BÖLCSŐDEI JELENTKEZÉS VISSZAVONÁSA

Amennyiben a jelentkezést vagy kiértékelést követően a szülők valamilyen ok miatt nem kívánják igénybe venni a bölcsődei szolgáltatást, azt bármikor visszamondhatják e-mailben vagy telefonon a bölcsőde vezetőjénél.

6. A FELVÉTELHEZ SZÜKSÉGES DOKUMENTUMOK

A felvételi döntést követően a küldött tájékoztatóban lévő időpontban a szülőnek be kell mutatni az alábbi dokumentumokat, ezek hiányában a bölcsődei ellátás nem kezdhető meg.

Szükséges dokumentumok:

- A gondozási díj megállapításához jövedelemnyilatkozat (nem szükséges abban az esetben, amennyiben a szülő nyilatkozatot tesz a bölcsődei térítési díj maximális összegének vállalásáról)
- a gyermek, és szülője (törvényes képviselője) lakcímkártyájának, személyi igazolványának másolata
- gyermek egészségügyi kiskönyve, a benne lévő státuszlapok és oltási kiskönyv másolata
- a gyermek TAJ kártyájának fénymásolata
- a szülő munkavégzése esetén munkáltatói igazolás, (közös szülői felügyeleti jog esetén mind a két szülő munkáltatói igazolását),
- szülő nappali tagozatos tanulmányai esetén az iskolalátogatási igazolást,
- jegyzői határozatot arról, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartós betegséget igazoló dokumentumot
- a Magyar Államkincstár határozatát/igazolását családi pótlékról/GYEDről/GYESről.

7. BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS DÍJAI

Gondozási díj

Szombathelyen a bölcsődei ellátás térítésköteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás díjának megállapításakor a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni: aki tartósan beteg gyermek (akit bölcsődébe kívánnak íratni), rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve munkanélküli szülők, és a nagycsaládosok.

„Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 12/2022. (VII. 7.) önkormányzati rendeletének indokolása a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások térítési díjáról szóló 11/1993. (IV. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról „ alapján az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a bölcsődei

gondozásért fizetendő napi személyi térítési díj összege sávosan fix összegben került meghatározásra. (9).

A bölcsődei, mini bölcsődei gondozásért fizetendő havi személyi térítési díj összege a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem fizetendő személyi térítési díj összege

A bölcsődei, mini bölcsődei gondozásért fizetendő havi személyi térítési díj összege	
a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem	fizetendő személyi térítési díj összege
a nyugdíjminimum 250%- a alatt (71. 250 Ft)	100 Ft/nap
a nyugdíjminimum 250-350 %- a között (71.250-99.750 Ft)	300 Ft/nap
a nyugdíjminimum 350- 450 %-a között (99.751-128.250 Ft)	500 Ft/nap
a nyugdíjminimum 450- 500 %- a között (128.251-140.500 Ft)	700 Ft/nap
a nyugdíjminimum 500 %. a felett (142.501 Ft felett)	900 Ft/nap

3. táblázat Bölcsődei, mini bölcsődei gondozásért fizetendő havi térítési díj összege

A Szombathelyi EBI weboldalán elérhető a térítési díj kalkulátor, amely segítségével a szülők otthon is ki tudják számolni , mely sávba esnek bölcsődei jelentkezéskor (<https://bolcsodeszombathely.hu/hu/teritesi-dij-kalkulator/>). Erről a beiratkozáskor tájékoztatjuk is őket, igény esetén megmutatjuk használatát.

Étkezési díj

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. §:

Ingyenes étkezést kell biztosítani a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékka csökkentett összegének 130%-át (172.900 Ft). (2)

Amennyiben a fenti feltételek közül bármelyik igaz az adott gyermekre vagy családjára, úgy a megfelelő nyilatkozat (328/2011. évi (XII. 29.) Kormányrendelet 6. melléklete) kitöltését követően biztosítjuk számukra az ingyenes bölcsődei étkezést. Amennyiben változás lép fel a benyújtott kérelemmel kapcsolatban a szülőknek jelezniük kell azt a bölcsődevezetője felé. (6)

A bölcsődei étkezés összege évente az inflációt követően változhat. Jelenleg 2022. évben naponta bruttó 449Ft+Áfa (570FT).

A térítési díj megfelelő elszámolása érdekében, a szülőköteles a hiányzás kezdő napján 8.00 óráig bejelenteni a távolmaradást. Így már a következő nap mentesítve lesz a térítési díj fizetése alól.

A gondozási és étkezési díjakról számlát készítünk, melyeket a szülők átutalásos formában tudnak kiegyenlíteni.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor a bölcsőde vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az ellátás várható időtartamáról, fizetendő étkezési és térítési díj mértékéről, fizetésre vonatkozó szabályokról, szolgáltatások formájáról és módjáról.

BÖLCSŐDEI ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS MÓDJA

A szülőknek számos fórumon és módon van lehetőségük tájékozódni a bölcsődei ellátásról.

Szívesen és sokan keresik fel a Szombathelyi EBI weboldalát (www.bolcsodeszombathely.hu), ahol valamennyi tagbölcsőde elérhetősége, szakmai programja, rövid bemutatása megtalálható. Lehetőségük van innen is letölteni a jelentkezési lapot, írásbeli tájékoztatót olvashatnak a bölcsődei felvétel rendjéről és módjairól.

Az intézmény jelen van a közösségi média felületein is, így Instagram ([szombathelyi_ebi](https://www.instagram.com/szombathelyi_ebi)) vagy Facebook (Szombathelyi Bölcsődék) oldalakon is lehetőség van tájékozódni.

Egész évben telefonon, e-mailben vagy személyesen is tartjuk a kapcsolatot a szülőkkel, válaszolunk a beiratkozással és bölcsődei ellátással kapcsolatos kérdéseikre.

A felvételt nyert gyermekek szüleit a beszoktatás előtti első szülői értekezleten újra részletesen tájékoztatjuk a házirendről, a családlátogatásról, a beszoktatás menetéről, a bölcsőde sajátosságairól, szakmai programjáról, szolgáltatásainkról, az étkezési és gondozási díjakról, azok fizetési módjáról, jogaikról és kötelességeikről, napirendről... stb. A házirend megismeréséről írásban kell nyilatkozniuk.

A szülők tájékoztatása egész évben folyamatos. A személyes találkozások mellett faliújságokon, közösségi felületeken, e-mailben is értesítjük őket a bölcsődei ellátást érintő változásokról (térítési díjak, rájuk vonatkozó jogszabályi változások... stb).

Minden nevelési évben szülői elégedettségi kérdőívet töltetünk ki a hozzánk járó gyermekek szüleivel. Az ott felmerülő igények, panaszok megoldására intézkedési tervet készítünk, melyről szülői értekezlet keretében tájékoztatjuk a szülőket. A folyosón kihelyezett ötletládába is örömmel fogadjuk a szülői meglátásokat, javaslatokat.

IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK **JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK**

A szülőknek joga van ahhoz, hogy:

- Megválassza azt a bölcsődét, ahova gyermekét íratni szeretné
- Tájékoztatást kapjon a bölcsőde működéséről, szabályairól
- Tájékoztatást kapjon a bölcsődében működő szolgáltatásokról, programokról, azokon való részvétel módjáról, feltételeiről
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét
- Megismerje a bölcsődei nevelési-gondozási elveket
- Tájékoztatást kérjen és kapjon a csoportban dolgozó kisgyermeknevelőktől
- Véleményt, javaslatot tegyen, észrevételeire választ, esetlegesen megoldást kapjon
- Megismerje a saját gyermekével kapcsolatos dokumentumokat.

Kötelessége:

- A házirendben foglaltak betartása

- Együttműködni a bölcsőde valamennyi dolgozójával
- Tájékoztatási kötelezettség
- Térítési díjat határidőn belül rendezze.

Az ellátással kapcsolatosan a szülőt panasztételi jog illeti meg. Panasszal fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, a fenntartóhoz, intézményvezetőhöz – akiknek elérhetőségei a gyermeköltözőben vannak elhelyezve, nyilvánosak mindenki számára.

A gyermek joga, hogy:

- A bölcsődei ellátásban segítséget kapjon a családjában történő nevelkedéshez
- Személyiségét teljes mértékben elfogadják, segítség a maximális kibontakoztatását, erősségeinek támogatását, gyengeségeinek erősítését
- Fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításában segítséget kapjon
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben részesüljön.
- Szakszerű nevelésben és gondozásban részesüljön
- Egyéni szükségleteit az intézményi nevelés adottságaihoz mérten a lehető legnagyobb mértékben biztosítsuk
- Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő játéktevékenységeket, játékeszközöket kapjon
- Az esetleges fejlődésbeli elmaradásait, megtorpanásait a szakember időben észrevegye és azok enyhítésben, megszüntetésben szakszerű segítséget kapjon
- A jól kialakított napirenden belül biztosítva legyen a nyugodt alvása, étkezése
- A fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

A munkavállaló joga:

Az intézményi munkavállalók jogai és védelme:

A bölcsődei dolgozói közalkalmazotti jogviszonyban állnak, így rájuk a Gyermkek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi xxxi. törvény 15. § (8) bekezdése vonatkozik. A

személyes gondoskodást végzők jogainak védelme a Munkatörvénykönyv és a KJT alapján történik.

- A munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson
- A munkájával, szakmájával kapcsolatos véleményt nyilvánítson
- Személyét megbecsüljék, emberei méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák, tevékenységét értékeljék és elismerjék
- Munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait
- Munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon
- A csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen
- Munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben
- A vele szemben felmerülő panasz esetén meghallgassák.

A munkavállaló kötelessége:

- Munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözképpen jelenjen meg
- A munkaköri leírásnak és vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait
- A gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információkat ennek megfelelően kezelje
- Példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét
- Teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat
- Szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait .

DOKUMENTÁCIÓ

BÖLCSŐDEVEZETŐI ADMINISZTRÁCIÓS FELADATOK

A bölcsőde vezetője egy személyben felelős a bölcsőde működéséért, ellátja az bölcsőde képviselőtét, összehangolja és irányítja, ellenőrzi a közvetlen irányítása alá tartozó dolgozók munkáját. Ezen sokrétű feladatok ellátásához elengedhetetlen a vezetői adminisztráció naprakészsége.

- EcoStat számlázási program bevezetése, alkalmazása
- Gondozási térítési díjak és étkezési térítési díjak kiszámolása, havonkénti elszámolások elkészítése
- Szükséges igazolások – gondozási térítési díjkedvezményhez, étkezési térítési díj kedvezményhez
- Felvételi könyv vezetése
- Felvételi lapok, megállapodások az ellátás igénybevételéről, kilépési nyilatkozat –
- ellátás megszűnése
- NRSZH TEVADMIN napi jelentés
- Étkezések jelentése naponta élelmezés felé
- Havi statisztika – Bölcsődei jelentés havonta
- Munkaköri leírások elkészítése, felülvizsgálata
- A dolgozók munkaidő beosztásának elkészítése
- Munkavállalók távollétének jelentése, délutáni pótlékok, pihenőnapok
- Szabadságok nyilvántartása
- Éves szabadságos ütemtervének elkészítése
- Kisgyermek napi jelenléti dokumentációja
- Fertőző betegségekről történő kimutatás

- HACCP rendszer működtetése, dokumentációja
- Ételkóstolási füzet vezetése, Ételmaradékos füzet vezetése
- Munkaterv, beszámoló készítése
- Szakmai program felülvizsgálata és átdolgozása
- KSH Bölcsődei kérdőív, adatszolgáltatás
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége, teljesítés nyilvántartása
- A gyermekek felvételével kapcsolatos dokumentáció
- Tűzjelző készülékek napi, havi és negyedéves ellenőrzése, dokumentálása
- A dolgozók balesetvédelmi és tűzvédelmi oktatásának megszervezése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartások vezetése
- Karbantartási táblázatban a szükséges munkálatok, javítások rögzítése, jelzése
- Havonkénti zárás elkészítése a Gazdasági Hivatal felé
- Kis- és nagyértékű eszközök – leltár nyilvántartás

KISGYERMEKNEVELŐK ADMINISZTRÁCIÓS FELADATAI

A dokumentációk elkészítésének alapelve a tárgyszerűség, hitelesség, rendszeresség, szakszerűség. A csoportnaplók vezetése papír alapon történik. A gyermekek fejlődési naplójának vezetése elektronikusan történik, ehhez csoportonként 1 laptopot szükséges biztosítani.

A szülők írásbeli tájékoztatására szolgál a családi füzet

A kisgyermeknevelők által vezetett adminisztráció:

- Fejlődési napló: A fejlődési naplóban a kisgyermeknevelő rögzíti gyermek személyes adatait, a közösségbe kerülését megelőző anamnézist, felvételi státusát, a gyermek pszichoszomatikus fejlődését. A személyes adatokat a bölcsőde vezetője rögzíti a beiratkozás alkalmával, az anamnézishoz szükséges adatokat a kisgyermeknevelő az egészségügyi kis könyv alapján és a szülő elmondása alapján tölti ki. A gyermek beszoktatásának összegzése után a gyermekek

fejlődését fejlődési területenként foglalja össze, 1 éves kor alatt havonta, 1 éves kor után 3 havonta.

- Családi füzet: a család és bölcsőde kapcsolattartásának rendszeres írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek közösségi életének történéseiről, fejlődéséről. A gyermekek mindennapjairól a szülőket nem csupán szövegesen, hanem képekkel is tájékoztatjuk.
- Csoport napló: tartalmazza a gyermekek személyes adatait, gyermekek napirendjét, csoportindító beszélgetést, napi eseményeket a csoportban, a kisgyermeknevelő napi szakmai tevékenységét, csoportmegbeszéléseket havonta. Rögzíti a család és bölcsőde kapcsolattartásának lehetőségeit, szülői értekezleteket, rendezvényeket.
- A kisgyermeknevelők készítik el a bölcsődei csoport napirendjét, és az ehhez kapcsolódó kisgyermeknevelői és bölcsődei dajka munkarendeket, évszakonként.

SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTTSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJAI, FORMÁI

Az intézmény támogatja, hogy a kisgyermeknevelők naprakész tudással rendelkezzenek a kisgyermekellátás terén, ezért dolgozónk az akkreditált *szakmai továbbképzések mellett* részt vehetnek *iskolarendszerű képzésekben és nem pontszerző továbbképzésekben* is. Ezeket az ismereteket beépítik munkájukba, és színvonalas szakmai munkát végeznek. Intézményünk lehetőséget biztosít és kiemelten támogatja azon dolgozóit, akik szeretnének felsőoktatási intézménybe jelentkezni és tanulni. A leendő dolgozói kollektíva ismeretében szükséges a munkavállalók erre vonatkozó igényeit felmérni, és ennek ismeretében tervezni a képzéseket és továbbképzéseket.

A következő területeken szükséges a továbbképzési kötelezettség teljesítése

Továbbképzés területei/ Megszerzendő összes pont	Középfokú végzettség esetén	Diplomával rendelkező munkavállalóknak
	60 pont	80 pont
Kötelező	12 pont	16 pont
Munkakörhöz kötött	24 pont	32 pont
Szabadon választott	24 pont	32 pont

4. Táblázat Továbbképzési területek kisgyermeknevelők számára

A bölcsődevezetőnek vezetőképzésen szükséges részt venni. A Városligeti Bölcsőde vezetője vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően kétévenként megújító képzés teljesítésére köteles.

Vezetői alapképzés

Alap vezetőképzés szintjei	Elmélet	Gyakorlat
Alapozó képzés	30 óra	50 óra
Megújító képzés	5 óra	10 óra

5. táblázat Alap vezetőképzés szintjei

A szakmai továbbképzésekhez szükséges a szakdolgozók regisztrációját elvégezni a Nemzeti Szociálpolitikai Intézet és a Családbarát Ország Nonprofit Szervezet honlapjára, ez alapfeltétele a meghirdetett továbbképzésekre való jelentkezésnek.

A bölcsődevezető továbbképzési tervet készít és segíti a dolgozókat a regisztráció és a jelentkezés folyamatában. Megszervezi a továbbképzésen résztvevők helyettesítését.

Házitovábbképzések

Az aktualitásoknak megfelelően a bölcsődék helyi szinten házitovábbképzéseket tartanak, melyek segítik a professzionális munkavégzést, emellett tapasztalatcserékre is lehetőséget teremt.

A következő témákban szükséges házitovábbképzést tartani

- Családlátogatás. A folyamatos beszoktatás jelentősége a gyermek és a szülő szempontjából.
- Kisgyermeknevelői dokumentáció vezetése
- A gyermekcsoport napirendjének elkészítése. Kisgyermeknevelői munkarend készítése. Munkafolyamatok tervezése.
- Egészségmegőrzés, egészségvédelem (levegőzés fontossága, egészséges étkezés, pihenés)

KAPCSOLATOK

A bölcsőde intézményen belüli és intézményen kívüli kapcsolatainak kialakításakor törekszünk az együttműködésre a társintézményekkel, így mi is megfelelő tájékoztatással tudunk szolgálni a hozzánk forduló családoknak.

BÖLCSŐDÉN BELÜLI KAPCSOLATOK

- Szülőkkel való kapcsolattartás
- Szülői értekezlet
- Beszoktatás
- Szülőcsoportos beszélgetés
- Családi füzet
- Napi kapcsolattartás
- Fogadóóra (egyeztetett időpontokban)
- Közös szervezett programok
- Bölcsődekóstolgtató
- Szülői Fórum megválasztása, működése
- Messenger csoportok
- Napi kapcsolat a társbölcsődékkal

BÖLCSŐDÉN KÍVÜLI KAPCSOLATOK

- Kapcsolattartás a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény Intézményvezetőjével, helyettesével, szaktanácsadóval
- EBI Gyermekvédelmi felelősével

- Egyesített Bölcsődei Intézmény Gyermekeiért Egyesület vezetőjével.
- Kapcsolattartás a gyakornokokkal
- Gazdasági Hivatal munkatársaival
- Élelmezési Csoport munkatársaival
- Napi kapcsolat a Bokréta Bölcsőde és a Kuckó Bölcsőde vezetőjével
- Külső kapcsolatok, társintézményekkel, támogatókkal, felkeresések, tájékoztatások
- Lehetőség szerint kapcsolattartás a Donászy Magda Óvodával
- Szombathely Megye Jogú Város Önkormányzatával
- Magyar Bölcsődék Egyesületével- szakmai információk, képzések, előadások
- Egészségügyi Alapellátó Központ (prevenciós előadások, tanácsadás a szülők számára)
- Bölcsődénkbe szívesen fogadjuk és várjuk a közösségi szolgálatot teljesítő diákokat.

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény megállapodási szerződést köt az iskolákkal. A közösségi szolgálatot teljesítő diákok feladatai: eszközkészítés, játékok fertőtlenítése, udvar rendezése. A tanulók munkáját kisgyermeknevelők, bölcsődevezető segíti, figyelemmel kísérik, ellenőrzik az elvégzett feladatokat.

BÖLCSŐDÉNK RÉSZLETES SZAKMAI PROGRAMJA

A Városligeti Bölcsőde szakmai programjának központi eleme a testi –lelki egészség megőrzése, fejlesztése a komplex művészeti nevelés eszközeinek felhasználásával, segítségül hívásával.

Bölcsődénk szakmai programjának célja, a hozzánk járó gyermekek testi és lelki egyensúlyának a megvalósítása, és rajtuk keresztül a családok segítése a hétköznapiak során keletkező stressz megelőzésében, csökkentésében és levezetésében, a testmozgás és a művészetek felhasználásnak segítségével. Olyan harmonikus gyermekek nevelése, akik bátran fejezik ki akarataikat, számíthatnak a felnőtt megértésére és segítségére, az életkorból adódó feszültség szakszerű oldására.

A nevelési év során megvalósuló programjainkon központi szerepet kap valamelyik művészeti ág, illetve a bölcsődei hétköznapiakat is átszővik az irodalom, a zene, a tánc, a képzőművészet egyes, a korosztályra alkalmazható elemei.

Programjaink kapcsolódnak a magyar hagyományokhoz, jeles napokhoz, világnapokhoz és ünnepekhez, komplex művészeti elemekkel átszőve.

A megfelelő minőségű és mennyiségű fizikai aktivitás fokozza az izomerőt és az állóképességet, jó hatással van a csontok egészségére és a szervezet anyagcseréjére, emellett segíti a testtömeg fiziológiás határok között tartását. (7) A rendszeres testmozgás csökkenti a stresszérzékenységet, növeli a stressztűrő képességet és fokozza az alvás minőségét. (11)

Az egészséges csecsemő és kisgyermek szívesen és sokat mozog. Ebben az életkorban alapvető mozgásminták, mozgáselemek alakulnak ki és fejlődnek. A bölcsődénkben dolgozó kisgyermeknevelők a megfelelő szakmai tudás birtokában biztosítják a gyermekek számára szükséges mozgásformákat és eszközöket a csoportszobában és udvaron egyaránt. A nevelési év folyamán a csoportba járó gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, pillanatnyi hangulatához és szükségletéhez alkalmazkodva valósítják meg a napindító játékos tornát a csoportszobában, tornaszobában vagy udvaron. A mindennapos testmozgás nemcsak a testre van jótékony hatással, de a torna során erősödik a csoportkohézió, az együttesen átélt élmény növeli a bizalmat, örömforrás a gyermekek és kisgyermeknevelők számára.

Egyedüli bölcsődeként a városban gyermekjoga szolgáltatással készülünk, melyet egyik, szakképzett gyermekjoga oktató kisgyermeknevelőnk vezet majd.

„Jógával a gyerekek akkor is élvezik a mozgást, ha az oviban vagy testnevelés órán problémáik vannak, mert nem ők a leggyorsabbak, legügyesebbek. Itt mindenki a saját tempójában fejlődik, ügyesedik, nincs verseny. A gyerekjoga úgy alakít ki helyes testtartást, fejleszti az idegrendszert és az egyensúlyérzékletet, hogy ebből a gyerekek csak a játék örömeit tapasztalják meg, és mindeközben a fantáziájukat is használják. „ (10)

A jóga ereje abban rejlik, hogy nem csak a testet, de a lelket is harmonizálja, mindegy, hogy hány évesen kezdünk bele gyakorlásába. Ha ebből a harmóniából kiköppenünk, vagy valami folytán ki sem alakult, akkor is segíthetünk magunkon, vagy gyermekeinken a mozgás eme fajtáját választva.” (10)

A művészetek stresszoldó hatása évezredek óta ismert.

Egy jól megválasztott zenemű segítségünkre lehet bánatunk, feszültségünk oldásában vagy éppen örömünk kifejezésében. Segíthet a kisgyermek figyelmének felkeltésében, formálja a gyermek zenei fogékonyságát, ízlését. A klasszikus zene hallgatása fejleszti a gyerekek koncentrációs képességeit, erősíti az önfegyelmet, javítja a tanulmányi eredményeket, megkönnyíti a problémák megoldását. (1) A zene pozitív hatásait segítségül hívjuk a mindennapokba és a bölcsődei csoportjaink életének szerves eleme. Napjainkban a kisgyermekeket számos „zenei” élmény éri. Nagyon fontos azonban megválogatnunk, hogy milyen zenei anyagot hallgatnak.

Mint minden bölcsődében, így nálunk is átszővi a mindennapokat a környezet hangjainak megfigyelése (eső, szél, jég, madárcsicsergés...stb), a kisgyermeknevelő adott játékhelyzethez illeszkedő éneklése, dúdolása, hangszerhasználata. Mindezek mellett azonban behozzuk a mindennapokba a klasszikus zene darabjait, melyek segítségünkre lehetnek a gyermekek megnyugtatózásában, érzelmeik kifejezésében. A kiválasztott darabok alkalmazkodnak a csoport hangulatához, a kisgyermeknevelő aznapi szakmai céljához, évszakhoz, egyéb tevékenységekhez (pl.: alkotás zenére). Más darabokat választunk altatáshoz vagy egy felpozíciózott csoport megnyugtatózásához, megint másokat egy adott évszak zenei kifejezésének bemutatásához, ünnepkörökhöz. A csoportban alkalmazott zenei művek pontos címe minden esetben elérhető a szülők számára is a heti programtervezeten, melyet jól látható helyen függesztünk ki számukra. Mindezzel segítséget nyújtunk számukra, hogy a bölcsődei mindennapok részeseivé váljanak, ezen felül közvetett módon részt veszünk az ő zenei ízlésük formálásában is, hiszen esetlegesen olyan zenei darabokat is megismerhetnek, melyekkel korábban még nem találkoztak.

A kisgyermek sok esetben még nehezen fejezi ki érzéseit verbálisan, de az alkotó tevékenységeken keresztül (firkálás, festés, ragasztás, gyurmázás) egy más formában tudnak kommunikálni, érzelmeiket felszínre hozni. A kisgyermek szívesen alkot, életkori sajátosságából adódóan az alkotás, mint tevékenység örömforrás a kisgyermek számára, az én csinálom öröme. „A gyermek rávetíti önmagát a megalkotott műre, de nemcsak a kész alkotás számít, hanem az alkotói folyamat is. Az alkotás önmagában katartikus élményt jelenthet, amely független a külvilág elismerésétől, mások véleményétől, így belső motivációként hat.” (3)

A kisgyermeknevelők a mindennapokban a gyermekek pillanatnyi hangulatához, életkori fejlettségéhez igazodva, megismertetik a gyermekeket a különböző technikák alkalmazásával. Szakmai tudásukkal felkeltik és fenntartják a gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, elismerő szavaikkal, elkészült műveik megbecsülésével formálják a gyermekek személyiségének

fejlődését. A közös játékhelyzetben nézegetett művészeti albumok formálják a gyermek képzőművészetek iránti érdeklődését, fogékonyságát, inspirációt jelenthetnek a gyermek alkotó tevékenységére.

A bölcsőde folyosóján évszakonként Bölcsőde Galéria nyílik, ahol a szülők és a csoportok is megcsodálhatják egymás munkáit, alkotásait.

A vers és mese nagy hatással van a gyermekek értelmi, érzelmi és szociális fejlődésére. A magyar népi mondókák és a már- már klasszikussá váló szerzők versei és meséi mellett, kiemelt szerepet kap nálunk a kortárs irodalmi alkotásokkal való ismerkedés. A szülők számára „Kölcsön könyv” könyvespolcot helyezünk el a folyosón, ahová minden hónapban kortárs gyermek írók és költők alkotásait helyezzük el kinyomtatott, hazavihető formában. Ezzel segítjük őket abban, hogy otthon is bátran nyúljanak az új, minőségi irodalmi alkotásokhoz.

Ezen a könyvespolcon nemcsak a gyermekirodalom remekművei jelennek majd meg, hanem a szülők számára is ajánlunk neveléssel, személyiségfejlesztéssel kapcsolatos könyveket, melyeket kölcsönözhetnek, ők is behozhatnak ilyen jellegű könyveket, amelyeket már elolvastak, nincs szükség rájuk, de egy másik szülő szívesen elolvasná, megismerné, kölcsönöznén tőlünk. Ezzel egyrészt közvetett módon új ismeretekkel gazdagítjuk a hozzánk járó gyermekek szüleit, másrészt figyelünk környezetünkre is, hiszen nem szükséges újabb és újabb könyveket megvásárolni, ha éppen a szülői könyvtárunkból kikölcsönözhető.

Bölcsődénk dekorációjában, berendezésében is megjelenik majd a testi-lelki egyensúly fenntartásának és megőrzésének szemlélete. A kisgyermeknevelők által készített, időszakosan változó dekorációs elemei mellett, lesznek állandó elemek, festmények, motivációs plakátok, pozitív idézetek, melyek szülők segítségére lehetnek egy-egy nehezebb nap előtt vagy után. A csoportszobákban a komolyzene hallgatása mellett, képzőművészeti albumok is a gyermekek rendelkezésére állnak. Közös nézegetésükkel természetesen ebben az életkorban még nem a művészeti nevelés és elemzés a cél, sokkal inkább a bennük szereplő festmények vagy alkotások motiváló erejének kihasználása, az érzelmi hatás megismerése.

Az adaptációs időszak leteltével a csoportok kisgyermeknevelői heti programtervezeteket készítenek, melyeket a szülők számára jól látható helyen, csoportszobák ajtajában vagy átadókban függesztünk ki. Ez egyrészt bepillantást enged a szülők számára a bölcsődei élet egy részletébe, másrészt az oda kiírt tényleges dalok, mondókák, versek, mesék, komolyzenei alkotások segítenek otthon is felidézni a bölcsődében halottakat, a közös mondókázás, éneklés, verselés, mesélés pozitív hatással van a szülő gyermek kapcsolatra, érzelmekre. Továbbá a

szülők olyan új irodalmi, művészeti alkotásokkal is találkozhatnak ezáltal, amivel korábban esetleg nem ismertek.

A heti programok között szerepelnek irodalmi alkotások: kortárs és klasszikussá vált költők és írók versei és meséi, magyar népi mondókák. A zenei művek között megtalálható a repertoárban a népdalok, más népek dalai, klasszikus zeneművek. Az alkotótevékenységek között szerepel a festés különböző technikákkal, a ragasztás, a gyurmázás, az agyagozás, a természet adta kincsekkel való alkotás.

Éves programjaink tervezésekor figyelembe vesszük az évszakokhoz, hónapokhoz kapcsolódó világnapokat, a magyar népi hagyomány fontos ünnepeit, jeles napjait, híres művész emberek születésnapjairól sem feledkezünk meg.

A havi bontásban szereplő versek, mondókák, dalok, mesék csak példaként kerültek megjelölésre. A kisgyermeknevelők repertoárja, szakmai felkészültsége, személyisége, a gyermekcsoport összetétele, mentalitása határozza meg miket alkalmaz a nevelési év során.

SZEPTEMBER

A szeptember és október hónapok a legtöbb a bölcsődében a beszoktatás hónapjai. Ilyenkor kezd meg a bölcsődei ellátást a legtöbb gyermek, így ilyenkor a kisgyermeknevelők szakmai tevékenységének nagy részét a gyermekek adaptációjának a segítése teszi ki.

Előzetes elvárásaink szerint a Városligeti Bölcsőde a 2023-as évben erre az időszakra már közel telt házzal működik majd, a tavaszi indulás következtében, így arra számítunk, hogy a 2023-as nevelési évben az ősszel bölcsődét kezdő gyermekek száma alacsony lesz.

A fent említett okok miatt, a csoportokban is hamarabb, már szeptember hónapban megindulhatnak a kisgyermeknevelők által tervezett heti tevékenységtervezetek.

Beszoktatás

- Szülővel történő fokozatos beszoktatás
- Szülő és gyermek bölcsődébe történő beilleszkedésének segítése, támogatása

Programjaink

- **09.11 Varró Dániel születésnapja (1977)**- A szülők számára a bölcsőde folyosóján röviden bemutatjuk Varró Dánielt és munkásságát. A bölcsődei korosztálynál alkalmazható verseiből néhányat elhelyezünk a „Kölcsön Könyv” könyvespolcunkon. (pl.: Pakolgató,Mászogató,Maszat-dal)
- **09.22 Európai Autómentes Nap**-A Szombathelyi EBI többi bölcsődéjéhez hasonlóan mi is megtartjuk a délelőtti folyamán az autómentes napot. Az udvaron egy közös játékos tornával indítjuk a programot. A szülőktől virágot kérünk, melyet a kisgyermeknevelők és gyermekek közösen elütetnek, meglocsolnak és ápolnak. Autómentes nap keretében beszélgetünk a tömegközlekedésről, megismerkedünk a tömegközlekedési eszközökkel. Kincsvadászatot tartunk, aminek keretében a fűbe elrejtett kincseket kell összegyűjteni a gyermekeknek (termések, állatok és növények képei). Az őszi időszak a magasággyások előkészítésének időszaka is. A szülőkkel szorosan együttműködve, segítségükre számítva tervezzük magasággyások készítését is, amelyekbe gyűjteni fogjuk a levágott fűnyesedéket. A gyerekekkel az őszi időszakban közösen gereblyézzük a leveleket, melyeket ide borítunk majd.
- **09.30 Magyar Népmese Napja-Benedek Elek születésnapja (1859)**- Ezen a napon csak magyar népi mondókákat, dalokat használunk a gyermekek körében. A délelőtti folyamán a vállalkozó kedvű kisgyermeknevelők mesejátékkal kedveskednek a gyermekeknek, majd az udvaron vagy a tornaszobában Hétpróba várja a gyermekeket, ahol, mint a mesében, számos akadályon kell átmennie a főhősnek, de a végén ott várja a jól megérdemelt jutalom.

Őszi mondókák, versek, dalok a csoportokban (példák)

Mondókák és versek

- Alma, alma piros alma
- Hüvelyujjam almafa
- Ciróka-maróka
- Borsót főztem
- Gyí, paci paripa
- Tapsi, tapsi
- Fújja a szél a fákat
- Búj –báj macskamáj

- Drégely László: Csiga-biga kirándul
- Gomba, gomba
- Csanádi Imre: Mókuscсалogató
- Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél

Dalok

- Gryllus Vilmos: Alma, alma
- Pál Kata Péter
- Bóbita
- Esik az eső
- Süss fel nap
- Hívjad a, hívjad a falovacskát

Mesék

- Kitalált mesék a gyermekek életéről, őszi időjárásról
- Marék Veronika: Boribon kirándul
- Bartos Erika: Bogyó és Babóca könyvek

OKTÓBER

Az őszi időjárással kapcsolatos ismeretek hónapja, amikor tudatosan hívjuk fel a gyermekek figyelmét az időjárás és környezet változásaira, közösen megfigyeljük, megbeszéljük azokat.

Tevékenységek a csoportokban

- Őszi időjárás megfigyelése (szél, eső, napsütés, fák suhogása, őszi levelek)
- Őszi levelek gyűjtése, szárítása, levérfüzér készítése, levelekből képek készítése, levelek gereblyézése
- Magaságysok előkészítése (levágott fű és lehullott levelek, gallyakkal való megtöltése)
- Őszi terményekkel való ismerkedés, belőlük alkotás
- Pablo Picasso műveivel való ismerkedés, festés ujjal, eszközökkel
- Őszi gyümölcsökkel ismerkedés, őszi gyümölcssaláta készítése
- Tökfaragás, töklámpás készítése
- Szüret hónapja

Mondókák, versek, mesék és dalok a csoportokban (példák)

Mondókák és versek

- Csoóri Sándor : Dióbél bácsi
- Gáspár János: Dombon törik a diót
- Weöres Sándor: Galagonya
- Fújja a szél a fákat
- János bácsi fát fűrészel
- Töröm, töröm a mákot
- Ess eső, ess

Dalok

- Érik a szőlő
- De jó a dió
- Erre csörög a dió
- Lipem, lopom a szőlőt

Mesék

- A répamese
- Szutyev: Az alma
- Szutyev: A gomba alatt
- Csukás István: Sün Balázs

Programjaink

- **10.01. Zene világnapja**-Ezen a napon minden a zene körül forog a csoportokban. A gyermekek különböző hangszerekkel és azok megszólaltatási módjaival ismerkedhetnek. Igyekszünk erre a napra élő, hangszeres zenés előadást szervezni, ahol őszi dalokat éneklünk, hangszerkísérettel.
- **10.04. Állatok világnapja**- Ezen a napon lehetőség nyílik az állatokkal való ismerkedésre. Ebben a szülők segítségét is kérjük. Akinek van otthon a bölcsődébe biztonságosan behozható állata (papagáj, hörcsög, nyuszi, tengeri malac, teknős...stb) azt szívesen fogadjuk ezen a délelőttön. meglepetésként pedig kutyabemutatóval kedveskedünk a gyermekeknek.

- **Őszi szüret és fesztivál**-Október a szüret hónapja. A Szombathelyi EBI többi bölcsődéjéhez hasonlóan mi is megtartjuk ezt a hagyományt egy családi délután keretében. A családokat egy kellemes szüreti mulatságra várjuk, ahol közösen szemezzük a szőlőt és aprítjuk az őszi gyümölcsöket, hogy aztán finom gyümölcssalátát készülhessen belőle. Természetesen, akinek kedve van, megkóstolhatja a frissen préselt mustot is. A „munkában” megéhezett gyerekeket és felnőtteket vajás és zsíros kenyérrel látjuk vendégül, hozzá finom bölcsis tea illik. A kreatív kuckóban őszi falevelekből lehet képet készíteni. Lehetőség nyílik népi fajátékok kipróbálására is (Karikaakasztó, Csörömpölő, Hernyótalp, Horgászat). A délután egy szüreti mulatsághoz méltóan táncházzal záródik.
- **10.25. Pablo Picasso születésnapja (1881)**- A bölcsőde folyosóján megnyílik az első Bölcsőde Galéria kiállítás, ahol a csoportok olyan művei kerülnek kiállításra, melyeket Pablo Picasso munkássága ihletett. Előzményként a csoportokban Pablo Picasso képeit nézegetjük a gyermekekkel, beszélgetünk a színekről, majd hatásukra maguk is készíthetnek festményeket.

NOVEMBER

A beszoktatások nagy részének letelte után elindítjuk Babamuzsika, Gyermekjoga és Pöttömtorna szolgáltatásainkat is. Illetve az időjárás alakulásának függvényében elkezdjük a só-szoba használatát is a gyermekekkel. Az esős időjárásban a teraszon biztosítjuk a gyermekek levegőztetését, a csoportok pedig előzetes beosztás alapján napközben szabadon használhatják a tornaszobát a gyermekek mozgásigényének a kielégítésére.

Programjaink

- **Adventi készülődés**- Minden évben az első adventi hétvégét megelőző héten tartjuk meg adventi délutánunkat, amelyre várjuk a családokat. A családi programot egy mesejátékkal nyitjuk meg, majd ezt követően a családok számos program közül választhatnak. A kreatív kuckóban az ünnepkörhöz kapcsolódó karácsonyi képeslapokat, karácsonyfadíszeket készíthetnek a gyermekek. Mézeskalács sütésre és díszítésre is lesz lehetőség. A szülőknek finom kakaóval, teával és forralt borral kedveskedünk. A kisgyermeknevelők és a vállalkozó kedvű szülők portékáiból pedig vásárt rendezünk. Tervezzük továbbá mesekönyvvásárt is tartani. Az előre kialakított családi

fotósarokban vidám képek készülhetnek a családokról. A napot az első adventi koszorú meggyújtásával és közös énekkel zárjuk.

Tevékenységek a csoportban

- Festés különböző eszközökkel, klasszikus zene vagy festmények hatására
- Gyurma alkalmazása
- Márton napról beszélgetés
- Márton naphoz kapcsolódó alkotótevékenységek (liba ragasztás, lápmás készítés)
- Beszélgetés az öltözködésről, ruhadarabokkal való ismerkedés
- Madáretetők kihelyezése és eleséggel való feltöltése (szülőktől segítségére számítunk ebben is)
- Beszélgetés a Mikulásról
- Mikuláshoz kapcsolódó alkotótevékenységek

Mondókák, versek, mesék és dalok a csoportokban (példák)

Mondókák és versek

- Elesett a lúd a jégen
- Nincs szebb madár, mint a lúd
- Gazdag Erzs: Jóbarátaink
- Novemberben Márton napján
- Sarkady Sándor: Télapó

Dalok

- Száz liba egy sorba
- Egyél, libám egyél már
- Szent Mártonnak ünnepén
- Ég a gyertya ég
- Mikulás, Mikulás
- Itt kopog, ott kopog
- Suttog a fenyves zölderdő

Mesék

- Bartócz Ilona: Jön a Mikulás
- Télapó kesztyűje

Ősz a klasszikus zenében

- Camille Saint-Saëns : Az állatok farsangja
- Antonio Vivaldi: Négy évszak: Az ősz
- Fanny Mendelssohn: Az év (Szeptember, október, november)

Ősz a festészetben

- Id. Markó Károly: Szüret
- Szőnyi István: Esernyők
- Rikka Ayasaki művei
- Leonid Afremov-Autumn Park, Foggy Autumn, Stream of Autumn
- Pósa Ede- Őszi balatoni képek

DECEMBER

A december hónap a bölcsődés korosztály számára is különleges hónap, ők is átérzik a várakozás izgalmát és örömét. Bölcsődében a karácsonyt nem ünnepeljük, úgy tartjuk, hogy az családi ünnep, amelynek a szépsége a meghittségében rejlik, éppen ezért nem állítunk karácsonyfát vagy ajándékozunk, de készülünk az ünnepre.

Tevékenységek a csoportokban

- Beszélgetés a Mikulásról
- Mikulás és Karácsony témájú alkotótevékenységek
- Karácsony témájú festmények nézegetése, alkotás
- Beszélgetés a karácsonyról
- Adventi koszorú készítése, az adventi gyertyák meggyújtása közösen a gyermekkel, közös éneklés

- Amennyiben esik a hó, a hó tulajdonságainak megtapasztalása, hóemberépítés, hógolyózás, szánkózás
- Karácsonyi díszek készítése

Mondókák, versek, mesék és dalok a csoportokban (példák)

Mondókák és versek

- Czeglédy Gabriella: A Télapó
- Drégely László: Karácsonyi köszöntő
- Donászy Magda: Télapó ünnepén
- Fésűs Éva: Álmodik a fenyőfácska

Mesék

- Linda Jennings: A madarak karácsonya
- A fenyőfa
- Bartos Erika: Bogyó és Babóca: Télapó, Mézeskalácsok, Babóca zenélő doboza, Bogyó és Babóca karácsonya

Dalok

- Hull a pelyhes
- Siklik a völgyben
- Mikulás, Mikulás
- Kiskarácsony, nagykarácsony
- Szálljatok le
- Mennyből az angyal
- A zöld fenyőfán
- A karácsony akkor szép
- Ezüst szánkót hajt a dér

Programjaink

- **12.06. Mikulás napja-** A Mikulás érkezését több hetes készülődés előzi meg. Sokat beszélgetünk a Mikulás személyéről, hogy néz ki, hol lakik, miért jön hozzánk, kik a segítői... stb. Fontos, hogy egy szeretett, örömmel várt kép alakuljon ki a személyéről a gyermekekben. Ebben a szülők segítségét is kérjük. Hangsúlyozzuk, hogy a Mikulás szereti a gyermekeket és azért jön, hogy ajándékkal kedveskedjen nekik. Kérjük, hogy

otthon se negatív személyként beszéljenek a Mikulásról, aki majd elviszi a gyermek cumiját vagy virgácsot hoz neki... stb., mert „rossz” volt.

A csoportokban Mikulásos dalokat, mondókákat, versikéket alkalmazunk, báb formájában is eljön hozzánk, beszél a gyermekekhez, a rénszarvasait is vendégül látjuk a játékkonyhában. Mindezeket a módszereket alkalmazva a tapasztalat azt mutatja, hogy a kisgyermekek szívesen várják a Mikulás érkezését és sírás ritkán fordul elő alakjától.

- **Adventi várakozás**-December hónapban a csoportokban is készülünk a karácsonyra. Karácsonyi dalokat éneklünk, ünnepi díszbe öltöztetjük a csoportszobát, minden pénteken meggyújtjuk a csoportokban az adventi koszorú soron következő gyertyáját. Karácsonyi klasszikus zenéket hallgatunk.
- **12.13. Luca napja**-Búzáat ültetünk kis poharakba, megfigyeljük a növekedését karácsonyig, majd utolsó nap az ünnepek előtt mindenki hazaviheti és díszítheti vele az ünnepi asztalt.

Karácsony a klasszikus zenében

- P. I. Csajkovszkij- Diótörő
- Ludwig von Beethoven: 7. szimfónia, 2. tétel
- Johann S. Bach: Zenekari svit, no. 3. Dúr- Air
- Camielle Saint- Saens- Csellókoncert 1.a-moll

JANUÁR

Tevékenységek a csoportokban

- Beszélgetés az ünnepekről, ki mit kapott, mit csináltak stb...
- A tél megfigyelése a természetben
- Madarak etetése
- Időjárás függvényében a hó megtapasztalása, hógolyózás, hóemberépítés
- Hideg-meleg megtapasztalása
- Hó, tél témájú festmények, képzőművészeti alkotások nézegetése
- Havas témájú alkotások készítése különböző technikákkal
- Készülődünk a farsangra, beszélgetünk róla, jelmezeket próbálunk

Mondókák, versek, mesék és dalok (példák)

Mondókák és versek

- Bartos Erika: Farsang
- Gazdag Erzs: A bohóc köszöntője
- Mennek a katonák...
- Ugráljunk, mint a verebek
- Lóg a lába, lóg a
- Weöres Sándor: Csupa fehér

Mesék

- Bartos Erika: Anna, Peti, Gergő: A szőlő
- Bartos Erika: Bogyó és Babóca: Jelmezbál
- Nyulász Péter: Farsang

Dalok

- Tekeredik a kígyó
- A hajnali harangszónak
- Itt a farsang
- Hopp Juliska
- A farsangi napokban
- Betemetett a nagy hó
- Nagy a hó igazán

Programjaink

- **01.06. Vízkereszt napja-** A gyermekkel közösen leszedjük a karácsonyi dekorációt, újat helyezünk fel.
- **01.22. Magyar kultúra napja** – Ezen a napon a magyar művészettel foglalkozunk a csoportokban. Éneklünk, zenélünk, mondókázunk, mesélünk, verselünk, festményeket nézegetünk.
- **A szobrászat hete-** Kolodko Mihály ukrán-magyar szobrászművész állatok témában készült szobrainak megtekintése képeken, beszélgetés róluk, kinek melyik tetszik a legjobban, esetleg kirándulás alkalmával látta e már valamelyik gyermek eredeti helyén is.(Tanulmányozásra szánt művek: Gombóc Artúr, Főkukac, Breki, Mekk Elek, Kockásfülű Nyúl, Lecsó, Szurikáta, Egyszer volt Budán kutyavásár, Mackó). Ezt

követően, a tanulmányozott művek alapján só-liszt gyurmából vagy agyagból apró szobrokat, plasztikákat készítünk. Az elkészült műveket a bölcsőde folyosóján állítjuk ki.

FEBRUÁR

Tevékenységek a csoportban

- Farsangi előkészületek, dekoráció
- Farsanghoz és medvéhez kapcsolódó alkotótevékenységek
- Medve hang, csöppenő jégcsap hangjának megtapasztalása
- Medve mozgásának utánozása
- Jég tulajdonságainak megismerése
- Színekkel való játék (piros, zöld, kék, sárga)

Mondókák, versek, mesék és dalok (példák)

Mondókák és versek

- Weöres Sándor: Olvadás
- Utassy József: Fagy
- Nemes Nagy Ágnes: Kendervászon
- Dirmeg-dörmög
- Megyen a medve

Mesék

- Bartos Erika: Bogyó és Babóca: Vendel korcsolyázik
- Marék Veronika: Boribon: Annipanni hull a hó

Dalok

- Brumm, brumm brúnó
- Járjunk táncot
- Jön a tavasz, megy a tél

Tél a komolyzenében

- Vivaldi: 4 évszak: Tél
- Josef Haydn: Az évszakok: Tél

- A tél csendje-relaxációs zene
- Franz Schubert és Liszt Ferenc –Standchen „Leise Flehen Meine Lieder”

Tél a festészetben

- Everen Maxwell-Téli jelenet a befagyott csatornán
- Pieter Brugel- Vadászok a hóban
- Claude Monet- Hó Argentínában
- Claude Monet- Vonat a hóban
- Vincent van Gogh- Csillagos éj

Programjaink

- **Farsang-** Általában Dorottya napjához kapcsolódóan tartjuk meg a bölcsődei farsangi mulatságot. Amikor mindenki jelmezbe öltözik, felnőttek és gyermekek egyaránt. Természetesen a gyermekek számára nem kötelező a farsangi jelmez, az öltözik be, aki szeretne. A szülők számára mindig adunk ötleteket, egyszerű, könnyen elkészíthető és praktikus, a bölcsődés korosztály számára kényelmes jelmezek készítésében. A farsangi mulatságra a délelőtti órákban kerül sor, amikor farsangi fánkot eszünk, a csoportok meglátogatják egymást és ebéd előtt egy nagyot táncolunk közösen a tornaszobában.
- **02.02. Medvebújás-**Ez a nap ismert időjárás jósló nap. Amikor a medve kibújik a barlangjából ezen a napon és meglátja napos időben az árnyékát, akkor megijed tőle, visszabújik a barlangjába és még hosszú lesz a tél. Ehhez kapcsolódóan mi is megfigyeljük az árnyékunkat, körbe rajzoljuk krétával, a nagyobb gyermekekkel megpróbáljuk el is kapni az árnyékunkat. Mászóalagútban bújócskázunk, mint a medve a barlangjában, utánozzuk a medve hangját és mozgását, mézet kóstolunk.
- **02.07. Bartos Erika Születésnapja (1974)-** A gyermekek körében közkedvelt írónő alkotásai körül forog ez a nap. Verseket és meséket „olvasunk” tőle a csoportokban.
- **A színek hete-**Február második felében egy héten keresztül a színeké a főszerep. Minden nap más színnel ismerkedünk részletesebben, környezetünkben is keresünk olyan színű tárgyakat, olyan képeket festünk vagy ragasztunk, válogatunk.

MÁRCIUS

Tevékenységek a csoportban

- A természet változásainak megfigyelése
- Magok ültetése, csíráztatás
- Magaságysok előkészítése
- Madarak hangjának megfigyelése
- Tavaszi témájú festmények és klasszikus zenék hallgatása
- Húsvétra, Víz világnapjára, Nőnapra való készülődés
- Tavaszi alkotótevékenységek

Mondókák, versek, mesék és dalok (példák)

Mondókák és versek

- Hinta palinta
- Fecske csicsereg
- Friss idő, friss idő
- Repülnek a madarak
- Nyuszi, nyuszi
- Nyuszi fülét hegyezi
- Szürke bundás kicsi nyúl
- Szántsunk földet, vessünk búzát
- Szabó László: Tavaszi dal
- Szabó Lőrinc: Tavasz
- Sarkadi Sándor: Gólyahír
- Nyulász Péter: Csokinyuszi úrfik

Mesék

- Bartos Erika: Bogyó és Babóca: A hímestojások
- A nyúl meg a káposzta
- Szutyjev: A kakas meg a színek
- Marék Veronika: Az ugrabugra nyúl

Dalok

- Somvirág, somvirág
- Tavaszi szél
- Én kis kertet kerteltem
- Bidres bodros bárány

Programjaink

- **03.08. Nemzetközi Nőnap:** A csoportokban sem feledkezünk meg a nőnapról. A kisfiúkkal kedves kis ajándékot készítünk anyukájuk, nagymamáik és a csoportba járó lányok számára.
- **Húsvét**–Minden évben nagy készülődés előzi meg a Húsvéti Nyuszi érkezését. sokat beszélgetünk róla, hozzá kapcsolódó dalokat, mondókákat mondogatunk, tojást festünk, sütit sütünk.
- **03.22.Víz világnapja**–A gyermekekkel beszélgetünk a vízről: Mire használjuk? Milyen állatok laknak benne? Jean-Philippe Bernier-A víz útja könyv nézegetése, beszélgetés a víz körforgásáról.
- **Tavaszi családi délután** –Még a Húsvéti Ünnepek előtt megrendezzük tavaszi családi délutánunkat, ahova sok szeretettel várunk mindenkit. Számos programmal kedveskedünk a hozzánk érkezőknek. Húsvétra hangolódva a kreatív kuckóban húsvéti díszeket lehet készíteni, tojást festeni, díszíteni különböző technikákkal. Március 21-e a Bábszínházi világnap, ehhez csatlakozva vidám tavaszi bábelőadással kedveskedünk a gyermekeknek. Lehetőség van népi játékok kipróbálására is kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

ÁPRILIS

Tevékenységek a csoportban

- Készülődés a Föld Napjára és a Költészet Napjára
- Tavaszi alkotótevékenységek
- Állatokkal való ismerkedés (hangok, ki mit eszik, hol alszik)
- Természet változásainak megfigyelése (virágok, fű, eső... stb)
- Készülődés Anyák Napjára

Mondókák, versek, mesék és dalok (példák)

Mondókák és versek

- Sarkady Sándor: Gólyahír
- Gazdag Erzsé: Fecskehívogató
- Gólya, gólya
- Kisegér
- Mag, mag, mag
- Fű, fű, fű
- Az én szívem
- Weöres Sándor: Buba éneke
- Tordon Ákos: Anyák napi mondóka

Mesék

- Szutyev: A három kiscica
- A két medvebocs meg a róka
- Maros Krisztina: Egy pöttyös nap

Dalok

- Orgona ága
- Béka a fa tövén
- Megfogtam egy szúnyogot

Programjaink

- **04.11. Magyar Költészet Napja-** József Attila születésnapja-az egész napot áthatja a verselés és mondókázás. Reggeli érkezéskor felnőttek és gyermekek egyaránt egy-egy verset magába foglaló könyvjelzőt kapnak, ki-ki a maga korosztályának megfelelően.
- **04.21. Bölcsődék Napja-** Minden évben nevelés nélküli munkanap, melyet időben jelzünk a szülők felé. Ilyenkor a bölcsőde zárva tart, a bölcsődei dolgozók csapatépítő programokon vesznek részt. Fontosnak tartjuk, hogy megünnepeljük hivatásunkat, a város bölcsődéinek a dolgozói megismerjék egymást, erősödjön a közösségi kohézió. Szükség esetén ügyeletet biztosítunk.
- **04.22. Föld Napja-** Ezen a napon virágot ültetünk a gyermekekkel a virágládákba, ezeket gondozzuk, ápoljuk. A szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról beszélgetünk az életkoruknak megfelelően. Játéklehetőséget biztosítunk, ahol lehetőségük nyílik a

műanyag, a papír és a fém különválogatására, szortírozására. Rajzversenyt szervezünk, ahova a bölcsiseink, és testvérjeik, rokon gyermekek rajzait, alkotásait várjuk a Föld Napja témakörében. Az elkészült műveket kiállítjuk a Bölcsőde Galériában, oklevéllel és apró meglepetéssel díjazunk minden alkotót.

MÁJUS

Tevékenységek a csoportban

- Készülődés Anyák Napjára
- Bogarakkal, madarakkal való ismerkedés
- Virágok megfigyelése, illatozása
- Egyre hosszabb időt töltünk a szabad levegőn
- Homokozunk, porba rajzolunk

Mondókák, versek, mesék és dalok (példák)

Mondókák és versek

- Gyárfás Endre: Májusi koncert
- Pákolitz István: Hangya
- Putty. putty
- Gólya, gólya
- Madarak voltunk
- Repülnek a madarak
- Ugráljunk mint a verebek

Mesék

- Bartos Erika: Anna, Peti, Gergő: Ültessünk virágot
- Szutyjev: A három kiscica
- Szutyjev: Miau

Dalok

- Bújj, bújj zöld ág
- Ess eső, ess
- Lepke, lepke

- Hétpettyes katicabogár
- Száll a madár

Programjaink

- **Anyák Napja-** Május első hétvégéjén arra kérjük a szülőket, hogy édesanyák érkezzenek a gyermekekért. A csoportokban apró kis ajándékkal és versikével készülünk az édesanyák és nagymamák számára. A csoportban anyák napi sarkot alakítunk ki, ahol a gyermekek nyugodt körülmények között, az ünnep intimitását megtartva köszönhetik az anyukákat.
- **05.10. Madarak és fák napja-**Délelőtt megfigyeljük a fákat, hogyan lengedeznek a levelek, milyen állatok élnek a fákon, ehhez kapcsolódóan könyveket is nézegetünk. Nagyítóval bogarakat keresünk a fűben, lerajzoljuk őket. Ezen a napon énekes madarak érkeznek hozzánk kis kalitkában, akiket megfigyelünk, megetetünk. A madarakhoz, bogarakhoz kapcsolódó dalokat és mondókákat éneklünk.
- **Gyermeknap-** Minden évben május utolsó hétvégéje a gyermekekről szól, őket ünnepeljük. Már reggel feldíszított udvarral és zeneszóval fogadjuk a gyermekeket. Délelőtt az udvaron táncolunk, csillámtetoválást készítünk, rendhagyó módon, az udvaron terítünk meg tízórait és ott falatozunk, mesejátékot játszunk a gyermekeknek. Délután várjuk a szülőket, testvéreket és rokonokat, régi bölcsődéseket a gyermeknapra forgatagunkba, ahol számos program közül lehet választani: tűzoltóautó, légvár, lufihajtogatás, kézműves kuckó, népi játékok, tánc és kutya bemutató, állatsimogató várja a gyermekeket. A programokon megéhezett és megszomjazott résztvevőket finom limonádé, palacsinta, pogácsa várja. A rendezvényt tánc ház zárja.

JÚNIUS, JÚLIUS, AUGUSZTUS

A nyári időszak beköszöntével a lehető legtöbb időt töltjük a szabadban. Homokozunk, vizezős játékokat játszunk, a sárba és sárral rajzolunk, labdázunk, autózunk, használjuk a vízpermetezőt. Fokozottan ügyelünk a kisgyermekek folyadékpótlására a nagy melegben. A gyermekek számára folyamatosan, jól látható helyen elérhető a víz és a poharak, többször kínáljuk őket napközben. A szülőket arra kérjük, hogy a napszúrás megelőzése érdekében kis kalapokat, nyári sapkákat hozzanak a gyerekek számára, folyamatosan kenjük őket naptejjel. Az árnyékban, fák lombja alatt nagy szőnyegeken lehet pihenni, könyveket nézegetni, építő

játékokkal játszani. Az udvaron kis asztaloknál van lehetőség rajzolni, kézműveskedni. 11 óra és három között nem tartózkodunk udvaron, a szobában biztosítunk tevékenységeket a gyermekek számára.

Ezek a hónapok a nyári leállás hónapjai is, amikor a bölcsőde négy hétre bezár. A szülőket a nyári zárás időpontjáról már februárban tájékoztatjuk, igény esetén ügyeletet biztosítunk.

Augusztus hónapban elbúcsúztatjuk az óvodába távozó gyermekeinket, elkezdjük fogadni az újonnan érkező kisgyermeket.

MELLÉKLETEK

Megállapodás

Ikt.sz.: /2022.

Felvételi könyv száma: /2022.

Megállapodás

Mely létrejött egyrészről a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában lévő Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény (9700 Szombathely, Bem J. u. 33) – Városligeti Bölcsődéje, mint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, képviselőjében Sebestyén Bianka, valamint a bölcsődei ellátást biztosító intézmény képviselőjében eljáró: Nagy Petra (továbbiakban Intézmény), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Fenntartó: Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Székhelye: 9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3

Adószáma: 15733658-2-18

1. A bölcsődei ellátás helye: Városligeti Bölcsőde

Címe: 9700 Szombathely, Esterházy Antal utca 5.

2. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Neve:

Születési neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

Szem. ig. száma:

3. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Neve:

Születési helye, ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

4. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete: év hónap napjától
a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hónap napjáig.

5. Ellátás időtartama:

- ☐ Határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.
- ☐ Határozott időre: -ig biztosítja.

6. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 42. §-a értelmében

42. § (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

42/A. § (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Szombathelyen a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátását a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény 7 tagbölcsődéjében 538 férőhelyen, valamint 2 mini bölcsődéjében 14 férőhelyen biztosítja a Szombathelyen élő, valamint a Szombathelyi Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási megállapodás alapján a környező településekről érkező gyermekek számára. Jelenleg feladat-ellátási megállapodásunk van: Gencsapáti, Torony, Sé, Nárai, Vép és Ják települések önkormányzatával.

7. A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei a Gyvt. 37/A. § értelmében:

- ☐ Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam leteltével.
- ☐ Jogosultsági feltételek megszűnésével.
- ☐ Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti, melynek alapján az intézményvezető az ellátást megszünteti. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában, a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.
- ☐ Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házi rendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei okai már nem állnak fenn.
- ☐ Abban az esetben, ha a jogosult az ellátást három hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe.
- ☐ A jogosult halála esetén.
- ☐ A 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 35.§ (1) értelmében, ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek háziorvosának, az intézmény gyógypedagógusának, konduktorának, kisgyermeknevelőjének, a bölcsőde vezetőjének valamint abban az esetben, ha a család kapcsolatban van a család- és gyermekjóléti központ munkatársával, az ő a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt, értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
- ☐ Gyvt. 42/A. § (4) szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.
- ☐ A házi rend súlyos megsértése: A házi rend súlyos megsértésének minősül, ha a szülő a bölcsőde működési rendjét akadályoztatja. Ebben az esetben az intézményvezető gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

Az intézményvezető az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül, a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtó határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed

- ☐ A térítési díj rendezésére,
- ☐ Az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

8. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 41. § (2) értelmében biztosítja:

- ☐ A bölcsődei módszertani szervezet (Magyar Bölcsődék Egyesülete) honlapján közzétett Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja alapján a bölcsődei ellátás keretén belül a nevelést és gondozást, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (15/1998. NM rendelet 11. melléklet).
- ☐ A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés és gondozás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit.
- ☐ A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkeztetést. A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően biztosítjuk saját főzőkonyháinkon.

A bölcsődei ellátásunk a szülő számára biztosítja:

- ☐ A házi rend megismertetését
- ☐ Az adaptációhoz szükséges időt és feltételeket.
- ☐ A tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- ☐ Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat.
- ☐ Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét.
- ☐ Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon.
- ☐ Az intézmény működését illetően mondjon véleményt és tegyen javaslatot.
- ☐ A gyermekért az érkezése utáni átvételétől, a hazamenetele előtti átadásig a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vállalja a felelősséget.

9. A tájékoztatási kötelezettséget a Gyvt. 33. §-a szerint valósítjuk meg: A személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, tájékoztatni kell:

- ☐ Az ellátás tartalmáról és feltételeiről.
- ☐ Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról, a törvényes képviselő köteles az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és azokban történő változásokról 8 napon belül információt szolgáltatni.
- ☐ Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről.
- ☐ Az érték -és vagyonmegőrzés módjáról.
- ☐ Az intézmény házirendjéről.
- ☐ A panaszjoga gyakorlásának módjáról.
- ☐ A fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.
- ☐ A jogosult jogait és érdekeit képviselő Érdekképviselői Fórumról.

A szülő a tájékoztatás megtörténtéről a megállapodás végén aláírásával nyilatkozik.

10. A Gyvt. 146.§ - 151.§ alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától az intézménynek megfizetni.

A Gyvt.147.§ (2) alapján a bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására) valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A Gyvt. 148.§-a alapján a bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét az Önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg.

11. A gyermekétkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenes étkeznek, ha

- ☐ A gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ☐ Tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek,

- ☐ Családban 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- ☐ Családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek
- ☐ Gyermeket nevelésbe vették
- ☐ Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékcal csökkentett összegének 130%-át,
- ☐ Támogatás igényelhető egyedi helyzetre való tekintettel, amennyiben a szülő írásban nyújt be méltányossági kérelmet az intézményvezető felé.

email: sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

12. A bölcsődei étkeztetésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni.

Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!

Az étkezés reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát foglal magába.

A napi étkezési díj összege: .....Ft.

Az intézmény vállalja nevű..... gyermek .....(Taj száma) napközbeni ellátását, bölcsődei alapellátás formájában hétköznapokon 6:00 – 18:00 óra közötti időtartamban. A bölcsődei ellátás térítés köteles. (SZMJV 11/1993. (IV.1.) rendelete alapján).

A bölcsődei ellátás esetében a gyermek családjában egy főre jutó rendszeres jövedelmet kell figyelembe venni. Ingyenes ellátásban kell részesíteni azon gyermekeket, akikre a 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt) 150.§ (5). (6) vonatkozik.

A Gyvt. 150. § (6) bekezdésében foglaltakon túlmenően térítésmentesen kell biztosítani az ellátást, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte.

A.....nevű gyermek után fizetendő személyi térítési díj összege: .....Ft/nap.

13. Amennyiben a szülő nem fizeti meg a térítési díjat, a következő hónaptól az intézmény vezetője felszólító levélben értesíti a szülőt a tartozásról. A felszólítást követően sem rendezett

hátralék esetén az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre. Személyi térítési díj túlfizetése esetén a túlfizetések a következő hónapban kerülnek jóváírásra, amennyiben a túlfizetés nem jóváírható, visszautalásra kerül.

14. Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a bölcsőde vezetőjénél köteles bejelenteni a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülő fizeti meg. A lemondást minden reggel 8:00-ig tudják a szülők az irodában telefonon vagy személyesen megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

15. A bölcsőde nyáron 4 hétre, télen a két ünnep között zárva tart a fenntartó döntése alapján. A nyári zárás időpontjáról a szülőket február 15.-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik az azt követő legközelebbi munkanap. A nevelés nélküli munkanapra igény esetén ügyeletet tudunk biztosítani.

16. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

17. Bölcsődénk a Gyvt.35-36.§ alapján Érdekképviseleti Fórumot működtet, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselője vesznek részt. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

18. A szülő megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.

19. Az intézmény adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozik KSH felé, és rögzíti a bölcsődei szolgáltatások felhasználását a Magyar Államkincstár Igénybe vevői Nyilvántartásában.

20. A szolgáltatás igénybevételéhez az intézmény megbízottja az alábbi adatokat kezeli: szülő/gyermek neve, lakcíme, születési helye, ideje, szülő munkahelye, személyi igazolvány száma, telefonszáma, email címe, a gyermek Taj száma.

21. A következő dokumentumok csatolandók a felvételi kérelemhez:

Munkáltatói igazolás (amennyiben munkavállalás miatt kérte a bölcsődei ellátást), jövedelemigazolás (amennyiben gondozási díj fizetésére kötelezett), lakcímkártya (szülő/gyermek), személyi igazolvány (szülő), oltási könyv-státusz vizsgálati lapok-Taj kártya (gyermek), illetve amennyiben a gyermek valamely egyéni határozattal rendelkezik, azt kérjük a bölcsődevezetőnek átadni.

21. Az intézmény beszámolót nyújt be a fenntartónak minden év január 31-ig írásban, a februári közgyűlésen az intézményvezető beszámol az éves tervek megvalósulásáról. A beszámoló a bölcsőde honlapján nyilvánosan elérhető. (<https://www.bolcsodeszombathely.hu>)

22. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.§ (1), a 1993. évi III. tv. 20§ értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe való jelentésről. (KENYSZI)

23. Aláírással kijelentem, hogy megismertem az intézmény adatkezelési tájékoztatóját.

Szombathely, év hó nap

Szülő/gondviselő

Bölcsődevezető

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

9700 Szombathely, Bem J. u. 33.

Tel: +36 (94) 501-550 • Fax: 501-578

H Á Z I R E N D

Bölcsőde címe:

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

Városligeti Bölcsőde

9700 Szombathely, Esterházy Antal utca 5.

Telefon:

Intézményvezető:

Sebestyén Bianka

Intézményvezető székhelye:

Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény

9700 Szombathely, Bem József utca 33.

Telefon, e-mail:

94/501 – 551 sebestyen.bianka@ebi.szombathely.hu

Bölcsődevezető:

Nagy Petra

Telefon, e-mail:

nagy.petra@ebi.szombathely.hu

Gyermekvédelmi felelős:

Péter Anita

Telefon, e-mail:

94/501 – 550 peter.anita@ebi.szombathely.hu

Gyermejjogi képviselő:

Turi Renáta

Telefon, e-mail:

20/489-9635, 99/313-032 renata.turi@ijb.emmi.gov.hu

Az intézmény fenntartója:

Szombathely MJV Önkormányzata

9700 Szombathely, Kossuth L. u. 1-3.

Telefon: 94/520-100

Elérhetőség: Egészségügyi és Közszolgálati Osztály

Osztályvezető: Vinczéné Dr. Menyhárt Mária

Email: Vinczene.Maria@szombathely.hu

A Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény tagbölcsődéibe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője terjeszthet elő a bölcsőde által kiadott formanyomtatványon. A kérelmet a bölcsőde vezetőjéhez kell benyújtani.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a gyermek törvényes képviselőjével megállapodást köt az alábbiakról:

- az ellátás várható időtartamáról
- a fizetendő étkezési és gondozási személyi térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

A gyermekek jogai:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez.
- Sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- A fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- Emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban – nevelésben részesüljön. (1997.évi XXI.tv. 6 §)

A szülők jogai és kötelességei:

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését – gondozását bízza,
- Megismerhesse a gyermekcsoportok életét, Megismerje a nevelési – gondozási elveket,
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- Véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- Megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,

- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- Az intézmény házirendjét betartsa. (1997. évi XXI.tv.12. §)

Intézmény által nyújtott szolgáltatás:

- A bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozás,
- Napi négyszeri étkezés, nyugodt alvás, pihenés feltételeinek biztosítása
- Gyermekek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítása, egészséges életmód feltételeinek biztosítása
- Életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő játéktevékenység, megfelelő készségfejlesztés biztosítása
- Különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében gondozásba ágyazott rehabilitáció, rehabilitáció segítése.

A gyermek számára nyújtott szolgáltatások módja:

- életkorának megfelelő gyermekcsoportban a szükségleteinek, igényeinek, fejlettségének megfelelően kialakított napirend a kisgyermeknevelő egyénre szabott nevelő gondozó munkáján keresztül biztosítja a gyermek fejlődését, személyiségének kibontakoztatását

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén, ha a gyermek a 6. életévét elérte.
- a bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
- a gyermek bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartás zavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- a házirend súlyos megsértése esetén.

Nyitvatartás: A bölcsőde munkanapokon 6.00 – 18.00-ig tart nyitva.

A kisgyermeknevelők 6.00-17.00-ig csúsztatott munkarendben dolgoznak.

A gyermekek fogadása ebben az időszakban történik.

1. A bölcsődébe munkanapokon reggel **6.00 – 10.00 óráig** érkezhetnek a délelőtti folyamán a gyerekek. **A reggeli 8.00-8.30-ig tart.** Kérjük, amennyiben lehetőségük engedi, a

gyermekek átadása az étkezés előtt vagy után történjen, mivel a kisgyermeknevelő ebben az időben egyedül felügyeli a csoportban étkező gyermekeket! A gyermekek hazavitelére közvetlenül az étkezések után **12.00 órakor**, illetve **15.15 – 17.00 óráig** van lehetőség. **Egyéni igény jelzése esetén** a gyermeket **5.30 órától** tudjuk fogadni, valamint a gyermekek felügyeletét, nevelését-gondozását **18.00 óráig** tudjuk biztosítani.

2. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülői felügyeletet gyakorló személy, vagy az általa írásban megbízott, legalább 18. életévét betöltött személy viheti el.
3. Bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén **a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.**
4. A bölcsődei öltözőszekrény csak a gyermek ruhájának tárolását biztosítja. A bölcsődébe behozott, otthagyt **tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni.**
5. A bölcsődébe csak **egészséges gyermek** hozható. A közösség egészsége érdekében a 37, 5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű vagy antibiotikumos kezelés alatt álló, illetve fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. **A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell! Betegség után a gyermeket csak orvosi igazolással tudjuk fogadni! (15/1998.(IV.30.) NM rend. 38.§)**
6. A gyermek napközbeni megbetegedése esetén a kisgyermeknevelő haladéktalanul értesíti a szülőt, vagy ha őt nem sikerül elérni, akkor a szülő által előzetesen pontos címmel és telefonszámmal megadott hozzátartozót, aki köteles mielőbb gondoskodni a gyermek elviteléről.
7. A térítési díj elszámolása érdekében a szülő köteles gyermeke bármilyen okból eredő távolmaradását a hiányzás kezdő napján 8.00-ig bejelenteni! **A szülő abban az esetben is köteles gyermeke hiányzását jelezni, amennyiben mentesül az étkezési vagy személyi térítési díj fizetése alól.**

8. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarhatja!
- A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.
9. A gyermekkel kapcsolatos észrevételeket, kérdéseket, problémákat a kisgyermeknevelőkkel való **személyes találkozás** során, az intézmény által meghatározott napokon, **fogadóórán** vagy a **családi füzetbe** történő bejegyzéssel lehet megtenni, valamint negyedévente szülőcsoportos megbeszélésen, ahol a kisgyermeknevelővel személyes beszélgetésre van lehetőség.
10. **Az étkezési és a személyi térítési díjat banki átutalással kell befizetni. Az utalást a számla kiállítását követő nyolc napon belül köteles a szülő kiegyenlíteni. Amennyiben a szülő a fizetési határidőn belül nem teljesíti fizetési kötelezettségét, a gyermeket a befizetés elmulasztását követő naptól nem tudjuk fogadni!**
11. A bölcsőde alapfeladata körébe nem tartozó **szolgáltatásokat** csak térítés ellenében nyújt. Ezekre igény esetén külön megállapodást köt.
12. A gyermekcsoportokba, gyermekköltözőkbe **élelmiszert** behozni **TILOS!**
13. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a **dohányzás szigorúan tilos!**
14. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
15. A **babakocsikat** csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni **tilos!**
16. **A bölcsőde nyári lezárását**, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg.

Minden év április 21.-e vagy az azt követő első munkanap **Bölcsődék Napja** nevelés nélküli munkanap.

A **nyári lezárás** ideje alatt, és a **Bölcsődék Napján** igény szerint **ügyeletes bölcsődét biztosítunk.**

17.A bölcsőde téli lezárása a két ünnep között történik.

18. Az ellátás körülményeit érintő kifogások vagy egyéb sérelem esetén a **szülő panasszal élhet** a Szombathelyi Egyesített Bölcsődei Intézmény vezetőjénél.

A bölcsődében **Szülői Érdekképviselői Fórum** működik. A gyermekjogi képviselő elérhetősége a gyermekköltözőkben rendelkezésre áll.

A házirend hatálya kiterjed az intézmény valamennyi bölcsődéjébe járó gyermekekre és szüleikre, továbbá a bölcsőde valamennyi alkalmazottjára. A Házirend aláírásával egy időben lép hatályba, visszavonásig érvényes.

Szombathely, 2023.február

Sebestyén Bianka

Intézményvezető

Dr. Nemény András

Polgármester

HIVATKOZÁSJEGYZÉK

1. (https://nepszava.hu/1014597_a-klasszikus-zene-pozitiv-hatasai-a-gyerekekre)
2. „Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
3. (<https://mindsetpszichologia.hu/firkald-ki-a-fesztort-muveszetterapia-gyerekeknek>). .
4. 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet.
5. (https://nepszava.hu/1014597_a-klasszikus-zene-pozitiv-hatasai-a-gyerekekre).
6. 328/2011. évi (XII. 29.) Kormányrendelet .
7. EU Physical Activity Guidelines: Recommended Policy Actions in Support of Health-Enhancing Physical Activity (<https://eacea.ec.europa.eu/sites/eacea-site/files/eu-physical-activity-guidelines-2008.pdf>). (2022.).
8. <https://bolcsodeszombathely.hu/hu/letoltesek/altalanos-informaciok/lista/>
9. <https://net.jogtar.hu/rendelet?docid=A2200012.SZH&dbnum=559&council=szombathely>.
10. <https://www.gyipszeged.hu/blog/gyermekjoga-terapias-hatasai>. (2022.).
11. <https://www.who.int/dietphysicalactivity/physical-activity-recommendations-18-64years.pdf>. (2022.).
12. Felvételi szabályzat <https://bolcsodeszombathely.hu/hu/letoltesek/altalanos-informaciok/lista/>.
13. Vekerdy Tamás (2022). Jól szeretni.
14. WHO.<https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/szakkepzes/gepeszet/az-ember-es-kornyezete/az-ensz-kereteben-mukodo-egeszsegugyi-vilagszervezet-tevekenysege/a-who-egeszseg-fogalma>.
15. (https://www.ksh.hu/stadat_files/fol/hu/fol0014.html)
16. Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja

ÁBRAJEGYZÉK

1. táblázat Dolgozói létszámok	9
2. táblázat Szakdolgozók iskolai végzettsége	9
3. táblázat Bölcsődei, mini bölcsődei gondozásért fizetendő havi térítési díj összege	40
4. Táblázat Továbbképzési területek kisgyermeknevelők számára.....	47
5. táblázat Alap vezetőképzés szintjei.....	48